

“ผู้เล่าแม่แก้วไม่มีสุข ไม่มีทุกข์
การปฏิบัติธรรมอย่างนี้ได้รับเป็นตัวอย่างของชาวพุทธ
ที่ชาวพุทธทั้งหลายจะได้สำนึกในความกล้าหาญ เด็ดเดี่ยว
มั่นคง และเป็นเอก เป็นผู้ปฏิบัติธรรมตามคำสอน
ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ถึงที่สุดแล้ว”

หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

ฉบับธรรมทาน ห้ามจำหน่าย

อริยสารวิเทศ มูลแม่ชีแก้ว เชียงคำ

ฉบับธรรมทาน ห้ามจำหน่าย

อริยสารวิเทศ

คุณแม่ชีแก้ว เชียงคำ

สำนักชีบ้านห้วยทราย
อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร

อุบายสารวิทย์

คุณแม่ชีแก้ว เสียงล้ำ

(พ.ศ. ๒๕๔๔ - ๒๕๓๔)

อริยสําวีกา คุณแม่ชีแก้ว เสียงลํา
สํานักชีบ้านห้วยทราย อ.คําชะอี จ.มุกดาหาร

หนังสือดีลําดับที่ ๑๑๓

ฉบับธรรมทาน (พฤษภาคม ๒๕๕๓)

จัดพิมพ์จํานวน ๑๒,๐๐๐ เล่ม

บริษัทธรรม

ชมรมกัลยาณธรรม

๑๐๐ ถ.ประโคนชัย ต.ปากน้ํา

อ.เมือง จ.สมุทรปราการ ๑๐๒๗๐

โทรศัพท์ ๐-๒๗๐๒-๗๓๕๓

หากท่านใดประสงค์จะพิมพ์เป็นธรรมทาน

โปรดติดต่อ ท่านพระอาจารย์อินทร์ถวาย สันตุสสโก

วัดป่านาคําน้อย ต.บ้านก้อง อ.นาขึง จ.อุดรธานี ๔๑๓๘๐

ออกแบบโดย สํานักพิมพ์ธรรมดา

ดําเนินการผลิตโดย บริษัท ผลักไท จํากัด

โทรศัพท์ ๐-๒๘๘๘-๗๐๒๖, ๐-๒๘๘๘-๘๓๕๖

โทรสาร ๐-๒๘๘๘-๘๓๕๖

พิมพ์ที่โรงพิมพ์เม็ดทราย

๙๘/๙-๑๐ ถนนจรัลสนิทวงศ์ แขวงอรุณอัมรินทร์

บางกอกน้อย กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

สัมโมทนียกถา

ตามที่ชมรมกัลยาณธรรมได้มีศรัทธาพิมพ์หนังสือ **“อริย-
สาวิกา คุณแม่ซีแก้ว เสียงล้ำ”** เพื่อเผยแพร่เป็นธรรมทาน อาตมภาพ
ขออนุโมทนาสาธุการสำหรับการให้ธรรมเป็นทานในครั้งนี้ ให้สำเร็จ
ประโยชน์ตามเจตนาที่มุ่งหวังทุกประการ

คุณแม่ซีแก้ว เสียงล้ำ ได้ดำเนินแนวทางปฏิบัติในหนทางที่
मारไม่อาจประสพช่องได้ ด้วยเป็นปฏิบัติที่สม่ำเสมอ คงเส้นคงวา
อ่อนน้อมถ่อมตน มีปกติพูดน้อย ตามแนวทางที่พระรัตนตรัย
ฐานท่านปฏิบัติดำเนินกัน คือเจริญตามแนวทางที่พระบรมศาสดา
ทรงวางเป็นแบบฉบับไว้ ต่างแต่เพียงคุณแม่ถือเพศชาว สมทาน
รักษาศีล ๘ ตลอดชีวิต เคารพเชื่อฟังคำอนุศาสน์สั่งสอนของ
ปรมาจารย์กรรมฐานสำคัญแห่งยุค หลวงปู่มั่น ภูริทัตโต หลวงตา
มหาบัว ญาณสัมปันโน ที่ต่างเมตตาเจียรระไน ชี้แนะสั่งสอน
แนวทางปฏิบัติ ด้านศีล สมาธิ ปัญญา จนคุณแม่กลายเป็นเพชร
เม็ดงาม ส่องประกายท่ามกลางหมู่ชน เป็นเครื่องหมายแห่งการ
ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ได้รับผลสมตามที่มุ่งหวัง ดังบรรดา
ท่านผู้สละแสงทางพันทุกข์จะพึงมุ่งหวังได้

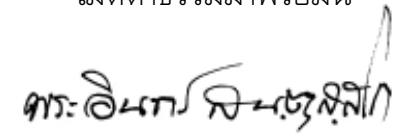
สมตามธรรมภาชิตที่ปรากฏใน **“ธัมมคาววาทิกาถา”** อันมี
ความตอนหนึ่งว่า

“มารยอมไม่ประสพทางของท่านทั้งหลาย ผู้มีศีลถึงพร้อม
แล้ว ผู้อยู่ด้วยความไม่ประมาท ผู้รู้ชอบพ้นแล้ว

ดอกบัวมีกลิ่นดี พึ่งเกิดในกองแห่งหยากเยื่อ อันเขาทิ้ง
แล้วไถ่ล้างใหญ่ขึ้น ยังเป็นที่ชอบใจ ฉะนั้นใด

พระสาวก (พระสาวิกา) ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แม่เกิด
ในหมู่ชน ผู้เป็นดังหยากเยื่อ ย่อมรุ่งเรืองล่วงบุพพชนทั้งหลาย ที่
เป็นผู้มีดีด้วยปัญญา ฉะนั้นแล”

เมตตาธรรมมาพร้อมนี้

(พระอาจารย์อินทร์ถวาย สันตุสสโก)

วัดป่านาคำน้อย จ.อุดรธานี

๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

คำปรารภ

คุณแม่ชีแก้ว เสียงล้ำ ได้สละเพศฆราวาส ออกจากเรือน มุ่งตรงต่อการประพฤติปฏิบัติธรรมเพื่อความพ้นทุกข์ภัยในวัฏสงสาร ด้วยความวิริยะอุตสาหะอันแรงกล้าจนกระทั่งสามารถเอาชนะกิเลส ได้เยี่ยงบุรุษ เป็นบุคคลที่ทำได้ยากยิ่งในยุคปัจจุบัน ดังปรากฏใน พระธรรมเทศนาหลายวาระขององค์หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน (พระธรรมวิสุทธิมงคล) วัดป่าบ้านตาด จ.อุดรธานี

คุณแม่ชีแก้วท่านดำเนินตามแนวทางการปฏิบัติกรรมฐาน สายหลวงปู่เสาร์ กนตสีโล และ หลวงปู่มั่น ภูริทัตโต จนปรากฏ มรรคผลอันสมควรแก่ธรรมปฏิบัติ บรรลุถึงเป้าหมายสูงสุดที่อยู่ เหนือโลกสมมติ ดังจะเห็นได้จากอัฐิของท่านที่กลายสภาพเป็น พระธาตุ จึงเป็นหลักฐานที่เชื่อได้ว่าคุณแม่ชีแก้วท่านเป็นพระ อรหันตสาวิกาผู้ประเสริฐยิ่งอย่างแท้จริง

เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๙ หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน ท่านเป็นองค์ประธานในพิธีบรรจุอัฐิธาตุของคุณแม่ชีแก้วไว้ใน **เจดีย์ศรีไตรรัตนานุสรณ์** ณ สำนักชีบ้านห้วยทราย อ.คำชะอี จ.มุกดาหาร ซึ่งคณะศรัทธาและศิษยานุศิษย์ร่วมกัน สร้างเพื่อน้อมบูชาวิสุทธิธรรมของคุณแม่ชีแก้ว ผู้ซึ่งได้พิสูจน์ให้

เห็นเป็นประจักษ์พยานแล้วว่า แม่ันบุรุษหรือสตรีใดก็ตามที่ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรมแล้ว ปฏิพานั้นๆ ก็ สามารถยังผลการปฏิบัติให้บรรลุธรรมขั้นสูงสุดได้เสมอกันหมด

ในวันที่ ๑๘ มิถุนายน ศกนี้ จะเป็นวาระครบรอบ ๑๙ ปี วันละสังขารของคุณแม่ชีแก้ว ทางชมรมกัลยาณธรรมจึงดำริที่จะ จัดพิมพ์หนังสือ **“อริยสาวิกา คุณแม่ชีแก้ว เสียงล้ำ”** เพื่อน้อม บูชาวิสุทธิธรรมอันประเสริฐสุดของคุณแม่ชีแก้วในวาระนี้ และเพื่อ แจกเป็นธรรมทานในโอกาสที่ทางชมรมฯ จัดงานแสดงธรรมและ ปฏิบัติธรรม ครั้งที่ ๑๗ ซึ่งจะมีขึ้นในเดือนกรกฎาคมศกนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณท่านพระอาจารย์อินทร์ถวาย สันตุสสโก ที่เมตตาอนุญาตให้จัดพิมพ์เป็นธรรมทานได้ และขอขอบพระคุณ ทุกๆ ท่านผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำหนังสือให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ทุกประการมา ณ โอกาสนี้

ชมรมกัลยาณธรรม

มกราคม ๒๕๕๓

สารบัญ

ประวัติคุณแม่ชีแก้ว เสียงล้ำ	๑๑	ประวัติที่ปรากฏในที่ต่างๆ	๖๕
ชาติภูมิ / วัยเด็ก	๑๑	สมเด็จพระสังฆราชสนทนารวมกับคุณแม่	๖๕
พบหลวงปู่มั่น ฐริทัตโต	๑๓	นิมิตทำวัตรมกเถิกมาขอเกิดเป็นลูก	๖๙
ชีวิตฆราวาส / อุปสมบทพรหมจรรย์	๑๘	นิมิตเทพบุตรมาขอเกิดเป็นลูก	๗๒
พบหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน	๒๕	คุณแม่ชีแก้วทำนายหลวงปู่เขียน ฐิตสีโล	๗๕
บวรอุทธรณ	๓๓		
ติดตามหลวงตามหาบัวเพื่อโปรดโยมมารดา	๓๔	ประมวลคำสอนของคุณแม่ชีแก้ว เสียงล้ำ	๗๗
วัตรปฏิบัติ / การสอนธรรม	๓๖		
ปัจฉิมวัย / อาการป่วย	๓๙	น้อมบูชาวิสุทธิธรรม	๘๕
ละธาตุขันธ์	๔๑		
พระรุดงคกรรมฐานสายหลวงปู่มั่น ฐริทัตโต	๔๓	ข้อวัตรปฏิบัติของแม่ชี สำนักชีบ้านห้วยทราย	๑๐๓
กล่าวถึงคุณแม่ชีแก้ว เสียงล้ำ			

ประวัติ
คุณแม่ชีแก้ว เสียงล้ำ

ชาติภูมิ / วัยเด็ก

นามเดิม **ตาไป เสียงล้ำ** (ตาไป มีความหมายว่า ผู้คนมองมาเป็นสายตาเดียวกัน) ถิ่นกำเนิดเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๔๔๔ ตรงกับวันศุกร์ เดือน ๑๑ แรม ๑๒ ค่ำ ปีฉลู ที่บ้านห้วยทราย ต.คำชะอี อ.คำชะอี จ.มุกดาหาร (เดิม อ.มุกดาหาร จ.นครพนม) บิดาชื่อน ชุนธรรมรังสี (ชั้น เสียงล้ำ) มารดาชื่อน ด่อน เสียงล้ำ เป็นบุตรคนสุดท้ายในจำนวนพี่น้อง ๕ คน มีพี่ชาย ๓ คน พี่สาว ๑ คนดังนี้

๑. นายตี เสียงล้ำ
๒. นายอ้อม เสียงล้ำ
๓. นายอิน เสียงล้ำ
๔. นางป้อน เสียงล้ำ
๕. **คุณแม่ชีแก้ว เสียงล้ำ** (นางตาไป เสียงล้ำ)

“บ้านเกิด” คุณแม่ชีแก้ว
บ้านห้วยทราย ไกล้วัดศรีจอมพล อ.คำชะอี จ.มุกดาหาร

เหตุที่ชื่อว่า “แก้ว” ในภายหลังนั้น ก็เนื่องจากว่า เมื่อแต่งงานแล้วท่านไม่มีบุตร จึงขอเด็กหญิงมาเลี้ยง ตั้งชื่อว่า “แก้ว” เพื่อบ้านจึงเรียกท่านว่า “แม่แก้ว” (แม่ของแก้ว) และในที่สุด ก็เรียกติดปากจนกลายเป็นชื่อของท่านเอง

คุณแม่ชีแก้วกำพร้าแม่เมื่ออายุประมาณ ๕ ขวบ คุณพ่อของท่านได้ภรรยาใหม่ เป็นหญิงม่ายมีลูกหญิงติดมา ๑ คน เมื่อมาอยู่กับคุณพ่อของท่านก็มีลูกชายอีก ๑ คน แต่ถึงแก่กรรมไปเสียตั้งแต่ยังเด็ก ต่อมาคุณพ่อของท่านถึงแก่กรรม คุณแม่ชีแก้วได้อยู่กับครอบครัวใหม่ของคุณพ่อดั้งเดิม มีความสุขตามสมควร ไม่มีปัญหาใดๆ เพราะท่านเป็นคนขยันและพูดน้อย

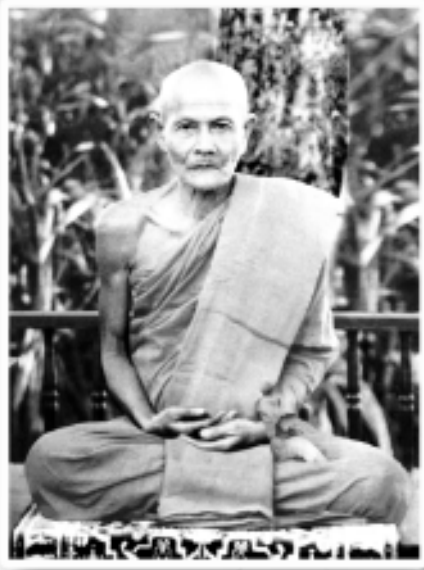
เมื่อยังเด็กคุณแม่ชีแก้วระลึกชาติได้ ท่านเล่าว่า ท่านเกิดเป็นแม่ไก่ลาย มีลูกหลายตัว เจ้าของเอาข้าวเปลือกมาหว่านให้ลูกไก่ ท่านเตือนลูกๆ ว่าอย่ากิน เพราะเมื่อกินอิ่มแล้วเขาจะเอาไปฆ่า ลูกตัวหนึ่งอ้างว่ามันหิว ต้องกินก่อน ลูกไก่ ๒ ตัวในจำนวนนั้น ในชาตินี้ได้มาเกิดเป็นพระ คือ ท่านอาจารย์.....และท่านอาจารย์.....

พี่ชายคนโตคือ ลุงตี และพี่สาวคือ ป้าปอน ไม่ค่อยรักใคร่เอ็นดูท่าน ส่วนพี่ชายอีก ๒ คน คือ ลุงอ้อม และลุงอิน รักใคร่เอ็นดูท่านมาก เอาใจใส่ดูแลท่านมาโดยตลอด แม้เมื่อท่านไปบวชได้แล้วไปปฏิบัติธรรมที่ภูเก้า ก็ติดตามไปเยี่ยมและดูแลท่านสม่ำเสมอ

พบหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต

ประมาณปี พ.ศ.๒๔๖๐ หลวงปู่เสาร์ กนตสีโล และหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต พร้อมคณะพระกรรมฐาน อันได้แก่ หลวงปู่เทสก์ เทสรังสี หลวงปู่ชอบ ฐานสโม หลวงปู่ขาว อนาลโย และหลวงปู่ฝั้น อาจาโร พร้อมด้วยภิกษุสามเณรจำนวนกว่า ๖๐ รูป ได้เดินธุดงค์ผ่านมาถึงบ้านห้วยทราย คุณแม่ชีแก้วได้พบและมีโอกาสกราบนมัสการหลวงปู่มั่นเป็นครั้งแรกที่บ้านห้วยทรายนี้ ในขณะนั้นคุณแม่ชีแก้วมีอายุ ๑๖ ปี ท่านเป็นคนขยันขันแข็ง อยากจะปลูกหม่อนเลี้ยงไหม จึงได้จับจองที่และถากถางป่าเตรียมจะปลูกหม่อน หลวงปู่มั่นได้พิจารณาเห็นว่าพื้นที่บริเวณป่าที่คุณแม่ชีแก้วจับจองและได้ถากถางเพิงแล้วเสร็จนั้น เหมาะที่คณะสงฆ์จะแวะพำนัก จึงได้ขอแวะพัก ณ ที่ตรงนั้น คุณแม่ชีแก้วท่านอนุญาตและศรัทธายกถวายที่บริเวณนั้นแก่องค์หลวงปู่มั่น ซึ่งท่านได้ให้พรมีใจความว่า “ชาตินี้คุณแม่จะไม่มีวันอดอยาก” ต่อมาที่แห่งนั้น

หลวงปู่่มั่น ภูริทัตโต

ได้กลายเป็นวัด วัดแห่งนี้ชาวบ้านเรียกว่า **“วัดหนองน่อง*”** อยู่ห่างจากสำนักชีบ้านห้วยทรายไปทางใต้ ประมาณ ๑ กิโลเมตร

ต้นตระกูลของคุณแม่ชีแก้วเป็นชนชาวภูไทที่มีนิสัยรักสงบ รักความยุติธรรม ภาควุฒิใจในความเป็นไท รักญาติพี่น้อง และที่สำคัญยิ่งคือมีความกตัญญู ดังนั้น ชาวบ้านในละแวกนั้นจึงนับถือผีบรรพบุรุษเป็นที่พึ่ง เมื่อหลวงปู่่มั่นได้มาอยู่ที่วัดหนองน่อง ท่านได้เทศน์อบรมญาติโยมในบ้านห้วยทรายและชาวบ้านในละแวกใกล้เคียงที่มาราบนมัสการหลวงปู่และทำบุญที่วัดนี้เสมอๆ จน

* น่อง = เถาวัลย์ชนิดหนึ่ง มียางเป็นพิษ นำมาต้มเคี่ยวให้ข้นแล้วนำไปติดปลาย ลูกดอก เมื่อยิงลูกศรจะสลบทันที

ชาวบ้านเกิดความเลื่อมใสศรัทธาเลิกนับถือผีมานับถือพระ และสอนลูกหลานให้ไหว้พระสวดมนต์แผ่เมตตาทำก่อนนอน

ครอบครัวของคุณแม่ชีแก้วเป็นผู้ปฏิบัติคุณธรรมแล้ววัดหนองน่อง ท่านจึงได้ติดตามคุณพ่อคุณแม่ไปทำบุญที่วัดเสมอๆ หลวงปู่่มั่นได้ให้คุณแม่ชีแก้วรับไตรสรณคมน์ในปีแรกที่หลวงปู่่มั่นได้มาอยู่ที่วัดหนองน่องนั่นเอง การรับไตรสรณคมน์ คือการน้อมใจระลึกถึงคุณพระรัตนตรัย (พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์) และยึดถือเป็นหลักแห่งความประพฤติปฏิบัติ หรือเป็นเครื่องนำทางในการดำเนินชีวิต การภาวนานั้นหลวงปู่่มั่นสอนให้กำหนดพุทโธ ธัมโม สังโฆ พร้อมลมหายใจ หลวงปู่่มั่นได้ถามคุณแม่ชีแก้วว่า คำไหนลงลึกที่สุด คุณแม่ตอบว่า พุทโธ ลงถึงท้อง หลวงปู่ว่าถ้าเช่นนั้นให้ภาวนาแต่คำว่า “พุทโธ” คำเดียวก็พอ และบอกจะให้ภาวนาในคืนวันนั้นเลย คุณแม่ก็รับปาก

เมื่อคุณแม่ชีแก้วรับประทานอาหารเย็นเสร็จแล้วก็เข้านฝ้าย (กรอด้าย) ใจจริงอยากจะทำให้ได้ฝ้ายหลายๆ หลอด ก็นึกได้ว่าได้รับปากกับหลวงปู่ว่าจะภาวนา จึงหยุดเข้านฝ้าย แล้วรีบเข้านั่งภาวนาในที่นอนซึ่งเป็นเวลาประมาณ ๒๑.๐๐ น. คุณแม่ชีแก้วนั่งภาวนากำหนดบริกรรม “พุทโธ” ไม่นานนัก จิตของท่านก็สงบและปรากฏนิมิตขึ้น เห็นตนเองแก่ลงๆ และตายในที่สุด แล้วก็มิหนอนนอนไข้อยู่ตามอวัยวะ ๓๒ กิณร่างของท่านจนหมด เกิดความสลัดสังเวชมาก รู้สึกเหมือนตัวท่านออกจากร่างแล้วมองไปที่

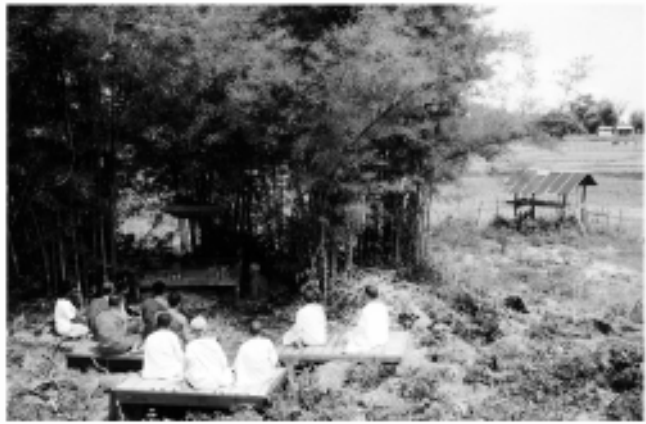
ศพ ในขณะที่หลวงปู่่มั่นก็เดินมา คุณแม่ซีแก้วจึงก้มกราบและนิมนต์หลวงปู่่มั่นขอความเมตตาให้มาติกาบังสุกุลให้ จากนั้นหลวงปู่่มั่นได้ใช้ไม้เท้าชี้ลงไปที่ร่างของคุณแม่ซีแก้ว ก็เกิดไฟลุกไหม้จนเป็นเถ้า คุณแม่ก็คิดว่า เราตายแล้วจะได้ไปเกิดที่ไหน พ่อแม่ก็ตายหมดแล้ว เข้านี้ใครจะนั่งข้าวใส่บาตรครูบาอาจารย์แทนเรา เมื่อคิดอย่างนั้นจิตก็ถอนออกมา ขณะนั้นเป็นเวลาประมาณ ๐๔.๐๐ น. ลืมตาขึ้นมาก็เห็นว่าตนเองกำลังนั่งอยู่ จับเนื้อตัวแขนขาตนเองก็รู้ว่าตนยังไม่ตาย คุณแม่ซีแก้วเข้าใจว่าตนเองนอนหลับฝันไป และที่ตื่นนั้นก็อาจเป็นเพราะแม่เลี้ยงมาตะโกนปลุกให้ลุกขึ้นมาหนึ่งชั่วโมงตื่นก็เป็นได้

รุ่งเช้าเมื่อหลวงปู่่มั่นมาบิณฑบาต คุณแม่ซีแก้วก็มาใส่บาตรแล้วหลวงปู่่มั่นได้บอกให้คุณแม่ซีแก้วตามไปที่วัดด้วย แต่คุณแม่

ไม่ไปเพราะอายุท่านที่ไม่ได้ภาวนาตามที่รับปากไว้ มัวแต่นอนหลับฝันเพลินไป หลวงปู่่มั่นนั้นข่าวเสร็จแล้วเก็บข้าวกันบาตรไว้ให้คุณแม่ แต่เรียกหาไม่พบจึงให้คนไปตามมา เมื่อคุณแม่ซีแก้วมาถึงก็ก้มกราบแล้วก้มหน้าเพราะอายุที่ไม่ได้ภาวนา หลวงปู่ก็ให้กินข้าวกันบาตรต่อหน้าท่าน คุณแม่ซีแก้วก็ยิ่งอายเพราะเข้าใจว่าถูกทำโทษ หลวงปู่่มั่นท่านสอบถามเรื่องภาวนา คุณแม่ก็กราบเรียนว่ามัวแต่นั่งหลับจนฝันไป เมื่อเล่าจบหลวงปู่่มั่นก็เรียกพระในวัดให้มาที่ศาลาแล้วให้คุณแม่ซีแก้วเล่าอีกรอบ คุณแม่ซีแก้วก็เข้าใจว่าหลวงปู่่มั่นจะประจานท่านต่อหน้าพระมากๆ เพื่อให้เข็ดหลาบ ซึ่งเป็นความเข้าใจผิดของคุณแม่ เพราะแท้ที่จริงเป็นการส่งเสริมการภาวนาของคุณแม่ ต่อแต่นั้นมาคุณแม่ซีแก้วก็ปฏิบัติภาวนามาเรื่อยๆ

ต่อมาหลวงปู่่มั่นมีความประสงค์จะพาคณะพระสงฆ์เดินทางไปจุดธูปถือนั่นต่อไป ก่อนจากไปหลวงปู่่มั่นได้ปรารภกับคุณแม่ซีแก้วว่า “หากเป็นผู้ชายก็จะให้บวชเณรและติดตามไปด้วย แต่นี้เป็นผู้หญิงจะลำบาก” และสั่งว่า “ให้หยุดภาวนา* ตั้งแต่นี้ต่อไปให้ใช้กรรมไปตามประสาโลก เมื่อได้พบครูบาอาจารย์แล้วจึงค่อยภาวนา”

* หลวงตามหาบัวได้สันนิษฐานว่า ที่หลวงปู่่มั่นให้คุณแม่ซีแก้วหยุดภาวนานั้นอาจเป็นเพราะคุณแม่ซีแก้วมีจิตที่โลดโผน ถ้ามีผู้แนะนำที่ดีก็จะไปได้ดี แต่ถ้าไม่มีผู้แนะนำอาจทำให้เสียคนได้

ณ ที่นี้
คุณแม่แก้ว
ถวายที่ดิน
เป็นวัดหนองน่อง
แต่องค์หลวงปู่่มั่น
รับไตรสรณคมน์
ได้อุบายธรรม
และบวชเป็นชี

ชีวิตฆราวาส / สูเพศพรหมจรรย์

ในปี พ.ศ.๒๕๖๑ เมื่อคุณแม่ชีแก้วมีอายุ ๑๗ ปี ได้แต่งงานกับคนในหมู่บ้านเดียวกัน ชื่อนายบุญมา เสียงล้ำ อายุอ่อนกว่าคุณแม่ ๑ ปี คุณแม่ชีแก้วอยู่กับสามีมาราว ๑๐ ปีก็ยังไม่มีการบุตร คุณแม่เกรงจะไม่มีคนดูแลเมื่อแก่เฒ่า จึงไปขอเด็กหญิงแรกเกิดมาเลี้ยง ตั้งชื่อว่า “แก้ว” เมื่อเด็กหญิงแก้วอายุประมาณ ๘-๙ ขวบ คุณแม่ชีแก้วเห็นว่าลูกพอจะช่วยเหลือตัวเองได้ และหุงหาอาหารเป็น คุณแม่จึงได้ขออนุญาตสามีไปบวชชี แต่สามีไม่ยินยอม คุณแม่อ่อนนวยอ่อนอยู่หลายครั้งหลายคราตลอดเวลา ๒ ปีก็ไม่เป็นผล เหนื่อยมีญาติผู้ใหญ่มาเยี่ยมจึงได้ช่วยพูดให้ คุณแม่จึงได้บวชสมประสงค์ แต่มีข้อแม้ว่าให้บวชได้เพียงพรรษาเดียว โดยมีหลวงพ่อกา* เป็นพระอุปัชฌาย์ บวชให้ท่านที่วัดหนองน่อง บ้านห้วยทราย อ.คำชะอี จ.มุกดาหาร ในขณะที่นั้นคุณแม่ชีแก้วมีอายุ ๓๖ ปี (พ.ศ.๒๕๙๐)

* หลวงพ่อกาคือปู่ของท่านพระอาจารย์อินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย อ.นาขึง จ.อุดรธานี

คุณแม่ชีแก้วจะต้องสึกเมื่อออกพรรษา แต่หลังออกพรรษาแล้ว ๑ วัน คุณแม่ก็ยังไม่สึก นุ่งผ้าดำทับผ้าขาวไว้แล้วกลับบ้านทำความสะอาดบ้าน หุงหาอาหารไว้พร้อมสรรพ เมื่อได้จังหวะก็เตรียมลงจากเรือนจะกลับวัด สามีชวนกินอาหารคุณแม่ก็ปฏิเสธ สามีจะคว้าข้อมือ คุณแม่ก็วิ่งหนีลงเรือนไป สามีวิ่งตามก็พอดีพี่ชายของคุณแม่มาห้ามไว้ สามีคุณแม่โกรธมาก ประกาศตัดขาดแยกทางกัน คุณแม่ก็ออกจากบ้านตั้งแต่วันนั้นแล้วไปพักอยู่บ้านพี่ชายของท่าน

คุณแม่ชีแก้วได้ไปอยู่ศึกษาปฏิบัติธรรมกับ**พระอาจารย์คำพันธ์**ที่วัดภูเก้า เป็นเวลา ๘ ปี ได้เกิดความรู้ ความเห็นแปลกๆ ต่างๆ นานา อย่างที่ไม่เคยรู้ไม่เคยเห็นมาก่อน เช่น เมื่อภาวนาแล้วเห็นวัวหรือควายมาขอให้คุณแม่กินหนึ่งนอก หนึ่งใน (หัวใจ) เขาจะได้หมดกรรม และจะได้เกิดเป็นคน รุ่งเช้าคุณแม่ฝากคนไปซื้อหัวใจวัวควายที่ถูกฆ่าเมื่อเช้านี้ แต่ไม่ทัน คนฆ่าเอาไปกินเสียก่อน บางครั้งเมื่อนั่งภาวนาก็มีผีมารบกวน ต้องสวดมนต์แผ่เมตตาบทกรณียเมตตสูตรจึงได้หายไป

ความเป็นอยู่ที่ภูเก้านี้ลำบากมากกันดารน้ำ ต้องตักน้ำใส่กระบอกมาใช้ ในช่วงนี้พี่ชายของคุณแม่ก็ได้มาเยี่ยม เห็นว่าน้องสาวลำบากมากก็ชวนให้กลับบ้านห้วยทราย คุณแม่ชีแก้วจึงตั้งจิตอธิษฐานว่าถ้าจะได้อยู่ที่ภูเก้านี้ขอให้พบแหล่งน้ำ เมื่อท่าน

นั่งสมาธิภาวนาจึงได้เห็นแอ่งน้ำถึง ๑๑ แอ่ง อยู่บริเวณลานหิน
ด้านล่าง มีถ้ำวัลย์และถ้ำปากคลุ่มอยู่เป็นหย่อมๆ แอ่งน้ำเหล่านี้
เดิมเป็นที่อาบน้ำของพระปัจเจกพระพุทธเจ้ามาก่อน คุณแม่จึงให้
คณะแม่ชีและชาวบ้านช่วยกันรื้อถ้ำและถ้ำวัลย์ที่ปากคลุ่มอยู่
ออกไป แล้วขุดลอกดินขึ้นจากหลุมหิน บางหลุมลึกถึง ๑๔-๑๕
ศอก ความกว้างประมาณ ๔-๕ ศอก เมื่อขุดลอกแล้วมีปริมาณน้ำ
เพียงพอสำหรับอุปโภคบริโภค ทำให้ปัญหาเรื่องน้ำหมดไป แต่ก็
มีปัญห่อื่นๆ อีก เช่น ปัญหาเรื่องส้วม และปัญหาเรื่องระเบิด

ถ้ำ วัลย์แก้ว พบแหล่งน้ำ
ที่พระปัจเจกพุทธเจ้าเคยใช้มาก่อน
แม่ชีตัดขาดแคลน
ก็เกิดธรรมอัศจรรย์
(ช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒)

ที่ถ้ำแก้วนี้ไม่ได้สร้างส้วม ต้องไปปลดทุกข์ที่หน้าผา ลิงก็พากันมา
แอบดูหัวเราะก๊ากๆ ก๊ากๆ และในช่วงนั้นเป็นช่วงสงครามโลกครั้งที่
๒ กลางคืนเครื่องบินมาทิ้งระเบิด พระเถรภิกษุหนีลงภูไปอยู่ที่ราบ
เพื่อหลบลูกระเบิดกันหมด จนเงียบเสียงเครื่องบินจึงกลับมา
แต่คุณแม่ท่านไม่หนี นั่งภาวนาอยู่เช่นนั้น

ในเวลาต่อมาพระอาจารย์คำพันลาลิกขา คุณแม่ชีแก้วจึง
ต้องพาคุณแม่ชีลงมาหาที่อยู่ใหม่ที่บ้านห้วยทราย ก็คือที่ดิน
ตรงที่เป็นสำนักแม่ชีในปัจจุบันนี้ เดิมเป็นที่ดินของมหาภูบาล
มงคลเกตู ครึ่งหนึ่ง และของนายกะตุต ผิวซ่า อีกครึ่งหนึ่ง
คุณแม่ชีแก้วได้ตั้งเป็นสำนักแม่ชี ในปี พ.ศ.๒๔๘๘ ในระยะแรกนั้น
ลำบากมาก อัดคัดขาดแคลนไปหมด ต้องใช้กระบอกไม้ไผ่บ้าน
ลำใหญ่เป็นกระโถน ถึงตักน้ำก็แตกร้าว ไม่มีรองเท้าต้องตัด
กาบหมากมาใช้ มีดพริกจอบเสียมก็ไม่มี มีแต่มีดเล็กๆ ไว้ใช้
ส่วนตัว ความทุกข์กายนี้ก็พอทนได้ แต่ความทุกข์ใจเพราะขาด
ครูบาอาจารย์นี้เป็นเรื่องทุกข์ใหญ่ เพราะขาดผู้ชี้ทางนั่นเอง คุณแม่ชี
แก้วจึงได้แยกตัวไปเสาะหาครูบาอาจารย์ ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของ
หลวงปู่มั่นหลายองค์ ได้แก่ หลวงปู่กงมา จิรปุญโญ หลวงปู่ฝั้น
อาจาโร อยู่หลายปี แล้วจึงกลับมาเป็นหลักให้แก่คณะแม่ชีรุ่นหลัง

สมัยที่คุณแม่ไปปฏิบัติอยู่กับหลวงปู่กงมา^{นั้น} ปฏิบัติอย่างไร ภาวนาอย่างไร จิตก็ไม่ยอมลง เพราะถือความรู้ในตัวเองมากจนเกินไป “นิพพานก็รู้แล้ว ทางไปก็รู้แล้ว ประตุนิพพานก็รู้แล้ว ญาท่านมั่นท่านก็สอนไว้ทุกอย่าง” ที่นี้พอภาวนา จิตก็ไม่ยอมลงให้หลวงปู่กงมา ทำอย่างไรจิตใจก็ไม่อ่อนไม่ลง จิตไม่รวม แข็งกระด้างอยู่อย่างนั้น ก็ได้แต่นึกดำตัวเองอยู่ในใจว่า “อิทธิ อิมานะ อีหยาบ อีตื้อ อีหม้อนรกอเวจี” นั่งภาวนาก็ดำ เดินจงกรมก็ดำ ปวดท้องบิดก็ปวด ฝนก็ตกกระหน่ำ เดินจงกรมตากฝนตลอดคืน จนค่อนข้างสว่าง จึงทบทวนตรวจดูตนเองว่าเป็นอย่างไร จึงแข็งกระด้างหนักหนาจิตใจดวงนี้ มาคิดได้ว่า กิจของตนก็ประกอบอยู่แล้ว ข้าวปลาอาหารก็อาศัยอยู่กับครูบาอาจารย์ มันคือ มันรอด มันประจานตัวเอง ไม่ยอมลงแก่ใคร ๆ อยู่นี่เพราะมาถือว่าตนรู้ ถือผู้รู้นี้หรือ

ที่นี้ก็เลยตั้งจิตอธิษฐานขอโหสิกรรมพ่อแม่ครูบาอาจารย์ ให้อุบัติพระสวดมนต์ เจริญเมตตา จิตจึงลั่นครึบ ตกวบลงภายในสงบนิ่งอยู่สักพัก แสงสว่างภายในจากจุดน้อยๆ ก็สว่างมากขึ้น กว้างขึ้น ขยายกว้างจนสว่างหมด แต่ก่อนมันไม่สว่าง ไม่ชัดเจน หุบหุบอยู่ พอจิตยอมแล้วก็สว่างแจ่มใส ใจก็ชัดเจน พิจารณาอะไรมันก็เหมาะก็ควร จิตอ่อน จิตเบา จิตควรแก่การงาน มีธรรมะอบรมอยู่ในใจ พิจารณาธรรมะอันใด ก็ชัดเจนหมด

เมื่อออกจากทางจงกรมแล้ว เปลี่ยนเสื้อผ้า ทำกิจการงานอะไรก็สบาย รู้ตลอดไป จนหลวงปู่กงมากลับจากบิณฑบาต กิริยาของท่านเปลี่ยนไป ดูยิ้มแย้มแจ่มใส จัดแจงแบ่งปันอาหาร บิณฑบาตด้วยองค์ท่านเอง แบ่งให้พระเณร แบ่งให้แม่ซี กิริยาใดๆ ก็ดูนุ่มนวลอ่อนละมุนละไม ซึ่งผิดกับเมื่อครั้งก่อนๆ กิริยาของท่านบูดบึ้ง มืดตึง ไม่ควรว่าก็ว่า ไม่ควรดำก็ดำ คำดำก็เป็นคำเดียวกันกับที่คุณแม่นึกดำตัวเองอยู่ภายในใจนั่นเอง และมักจะยกย่องคนนั้นคนนี้ แม่ซีรูปนั้นรูปนี้ว่าดี ทำอันนั้นก็ดีอันนั้นก็ถูก

ภายหลังฉันจึงหันเสร็จแล้ว หลวงปู่ก็ประกาศดังๆ คับศาลาว่า “แม่แก้วเอ๋ย ถูกทางของเธอแล้ว ตั้งใจไปเถิด” พอพูดจบก็ลงจากศาลาไป ถึงเวลาบ่าย หลวงปู่ออกจากที่พักผ่อนแล้ว คุณแม่ก็จัดแต่งขัน ๕ ขัน ๘ ไปขอขมาคารวะ แต่ท่านให้คารวะพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ก่อน จากนั้นท่านก็รับการขอขมาคารวะจากคุณแม่เป็นลำดับสุดท้าย และท่านได้เล่าความฝันอันเป็นอุปมาธรรมภาวนาให้คุณแม่ฟังว่า “เมื่อคืนนี้เอาตมาฝันว่า ควายอีตู๋ มาชนหมูของเอาตมา”

สำนักชีบ้านห้วยทราย* นับว่าเป็นสำนักชีที่เป็นเอกเทศ ไม่ได้พึ่งพาอาศัยพระภิกษุสงฆ์ แม่ซีทุกคนต่างก็ตั้งใจภาวนาปฏิบัติ

* ปัจจุบันอยู่ในความดูแลของวัดป่าวิเวกวัฒนาราม บ้านห้วยทราย ต.คำชะอี อ.คำชะอี จ.มุกดาหาร

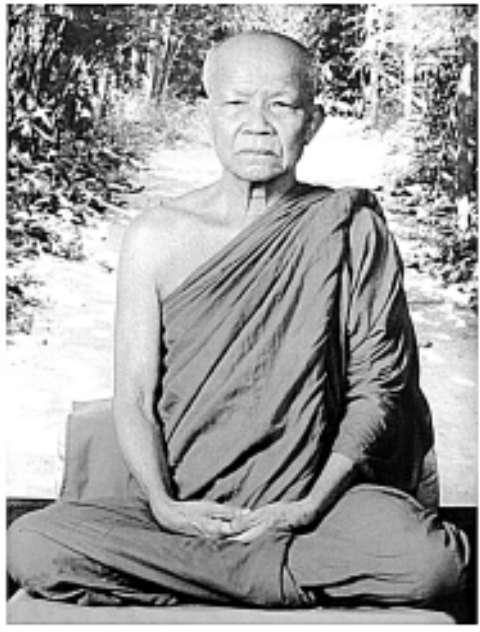
ธรรมด้วยความสงบสุข คุณแม่ชีแก้วท่านได้เดินทางไปกราบ นมัสการหลวงปู่มั่นเป็นครั้งคราว การเดินทางไปนั้นมีคณะแม่ชี ติดตาม ๓-๔ คน แต่แต่ละครั้งต้องเดินเท้าขึ้นภูพานไปเป็นเวลา ๑๑-๑๒ วันจึงจะถึงวัดป่าบ้านหนองผือ ต.นาใน อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร ทุกครั้งทีไปเยี่ยม หลวงปู่มั่นก็จะให้คุณแม่ชีแก้ว พักอยู่นานๆ และท่านได้เมตตาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติ ภาวนาแก่คุณแม่ชีครั้งละนานๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติของคุณแม่ในระยะเวลาต่อมาเป็นอย่างมาก

ในปี พ.ศ.๒๔๙๒ หลวงปู่มั่นท่านเริ่มมีอาการอาพาธ และเมื่ออาการของท่านทรุดหนักลงเป็นลำดับ หลวงปู่มั่นจึงให้นำท่าน ไปพักที่วัดป่าสุทธาวาส จ.สกลนคร ด้วยเมตตาธรรมของท่าน เกรงว่าเมื่อท่านมรณภาพลงแล้ว จะมีเหตุขัดข้องหลายประการ ผู้คนประชาชนก็จะมามาก หนทางไปมาไม่สะดวก ตลาดก็ไม่มี เกรงว่าจะเป็นเหตุให้สัตว์ตายในงานนี้จำนวนมาก เพราะเขาจะฆ่าสัตว์ทำอาหารสำหรับเลี้ยงแขกที่มาในงาน ถ้าท่านมรณภาพที่ วัดป่าสุทธาวาส ก็มีตลาดเขาทำกันอยู่แล้ว ดังนั้นคณะศิษย์ มี หลวงปู่เทศก์ เทศรังสี เป็นผู้นำ ได้นำหลวงปู่มั่นไปพักที่วัดป่า สุทธาวาส จ.สกลนคร เมื่อหลวงปู่มั่นละสังขาร คุณแม่ชีแก้ว พร้อมด้วยคณะแม่ชีและชาวบ้านห้วยทรายได้เดินทางไปร่วมงาน ถวายเพลิงหลวงปู่มั่นที่วัดป่าสุทธาวาสด้วย

พบหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

ในปี พ.ศ.๒๔๙๓ หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน ได้เดินทาง รุดงค์นำพระสงฆ์สามเณร ได้แก่ หลวงปู่สิงห์ทอง หลวงปู่เพียร หลวงปู่บุญเพ็ง หลวงปู่ลี สามเณรภูบาล ไปจำพรรษาที่บ้าน ห้วยทราย ก่อนที่หลวงตามหาบัวจะไปอยู่ที่วัดบ้านห้วยทรายนี้ ขณะที่คุณแม่ชีแก้วนั่งภาวนาได้เกิดนิมิตเห็นว่า มีเดือนตกลงมา ที่วัดบ้านห้วยทราย จากนั้นดวงดาวที่ล้อมรอบก็ตกลงมาด้วย คุณแม่ชีแก้วก็พยากรณ์ว่า จะมีครูบาอาจารย์องค์สำคัญและ พระสงฆ์ไม่ต่ำกว่า ๑๐ รูปมาที่บ้านห้วยทราย ต่อมาไม่นาน หลวงตามหาบัวก็ได้เดินทางมาที่บ้านห้วยทรายจริงๆ ดั่งนิมิต ของท่าน ทำให้ท่านเกิดความปีติยินดีมาก เพราะจะได้พบ พระอาจารย์ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบมาเป็นครูบาอาจารย์สั่งสอนท่าน ดังที่หลวงปู่มั่นได้บอกไว้ ในเวลานั้นนับได้ว่าเป็นมงคลกาลอีก สมัยหนึ่งของชาวบ้านห้วยทราย

หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

การจำพรรษาที่บ้านห้วยทรายนี้ ท่านหลวงตามหาบัวและสามเณรญาติได้ไปจำพรรษาอยู่ในถ้ำบนภูเขา ห่างจากบ้านห้วยทรายไปทางทิศตะวันตกประมาณ ๑ กิโลเมตร ส่วนพระภิกษุท่านอื่นๆ ก็จำพรรษาอยู่ที่วัดป่าวิเวกวัฒนาราม บ้านห้วยทรายนั่นเอง

เมื่อคุณแม่ซีแก้วได้รับคำเตือนจากหลวงปู่่มั่นเกี่ยวกับการภาวนาแล้ว ท่านก็ภาวนาด้วยความระมัดระวัง แต่ก็ยังมีลักษณะเป็นนิมิตออกฐู้ออกเห็นภายนอก ลักษณะส่งจิตออกนอก จนกระทั่งคุณแม่ได้พบหลวงตามหาบัว ซึ่งก็เป็นไปดังคำพยากรณ์ของหลวงปู่่มั่น และคุณแม่ก็มั่นใจว่าได้พบครูบาอาจารย์องค์สำคัญแล้ว ท่านจึงได้เร่งทำความเพียรขึ้นมาอีกครั้ง

หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน ได้เล่าถึงคุณแม่ซีแก้ว ในหนังสือ หยดน้ำบนใบบัว ไว้ว่า “พอวันพระหนึ่งๆ พวกเขาจะไปไปพร้อมกันไปละ ไปทั้งวัดเขาเลยแหละ พวกแม่ซีแม่ขาวหลังไหลกันไป ขึ้นบนภูเขาหาเรา ตอนบ่าย ๔ โมงเย็นเขาก็ไป ตอนจวน ๖ โมงเย็นเขาก็กลับลงมา พอไปถึงเขาก็เล่าให้ฟัง ขึ้นต้นก็น่าฟังเลยนะ พอแกขึ้นต้นก็น่าฟังทันที”

“นี่ก็ไม่ได้ภาวนา เพิ่งเริ่มมาภาวนานี้แหละ* ญาท่านมันไม่ให้ภาวนา” แกวอย่างนั้น “ท่านห้ามไม่ให้ภาวนา”

* การภาวนาของคุณแม่มีลักษณะออกฐู้ออกเห็น เช่น ก่อนหลวงปู่่มั่นละสังขาร ท่านก็มาปรากฏในนิมิตภาวนาของคุณแม่ ให้คุณแม่ไปคารวะท่านก่อนท่านละสังขาร แต่คุณแม่ก็ไม่มีโอกาสได้ไป และในคืนที่ท่านละสังขาร คุณแม่ก็ทราบในนิมิตภาวนาอย่างชัดเจน คุณแม่มีความชำนาญในการภาวนาลักษณะนี้ แต่การภาวนาที่จำเป็นต้องอาศัยครูบาอาจารย์ที่รู้แจ้งเห็นจริง เพื่อรับทราบอุปายการภาวนาในการชำระจิตใจเพื่อกำจัดกิเลสนั้นคุณแม่ยังไม่มี

เราก็สะดุดใจก็ ก็ มันต้องมีอันหนึ่งแน่นอน ลงหลวงปู่มันห้ามไม่ให้ภาวนานี้ต้องมีอันหนึ่งแน่นอน จากนั้นแกก็เล่าภาวนาให้ฟัง นี่ โถ ไม่ใช่เล่นๆ พิสดารเกินคาดเกินหมาย เราก็จับได้เลยทันที “อ้อ อันนี้เองที่ท่านห้ามไม่ให้ภาวนา” พอไปอยู่กับเรา...ไปหาเราก็ภาวนาพูดตั้งแต่เรื่องความรู้ความเห็น ไปโปรดเปรตโปรดผีอะไรต่ออะไร นรกสวรรค์ แก่ไปหมด รู้หมด แก่รู้ ที่นี้เวลาภาวนามันก็เพลินแต่ชมสิ่งเหล่านี้ ครั้นไปหาเรานานเข้าๆ เราก็ค่อยห้ามเข้าหักเข้ามาเป็นลำดับลำดับ ห้ามไม่ให้ออก ต่อไปห้ามไม่ให้ออกเด็ดขาด นี่แหละ เอากันตอนนี้ ที่แรกให้ออกได้ “ให้ออกก็ได้ ไม่ออกก็ได้ ได้ไหมเอาไปภาวนาดู?” ครั้นต่อมา “ไม่ให้ออก” ต่อมาตัดเลยเด็ดขาด “ห้ามไม่ให้ออกเป็นอันขาด” นั่น เอาขนาดนั้นนะ ที่นี้ ให้แก่รู้ภายใน อันนั้นเป็นรู้ภายนอก ไม่ใช่รู้ภายใน ไม่ใช่รู้เรื่องแก๊กิเลส จะให้แกเข้ามารู้ภายในเพื่อจะแก๊กิเลส แก่ไม่ยอมเข้า เถียงกัน แก่ก็ว่าแก่รู้ แก่ก็เถียงกันกับเรานี้แหละ ตอนมันสำคัญนะ พอมาเถียงกับอาจารย์ อาจารย์ก็ไล่ลงภูเขา ร้องให้ลงภูเขาเลย “ไป...จะไปที่ไหน...ไป สถานที่นี้ไม่มีบัณฑิตนักปราชญ์มีแต่คนพาลนะ ใครเป็นบัณฑิตนักปราชญ์ให้ไป ลงไป...” ไล่ลงเดี๋ยวนั้น ร้องให้ลงไปเลย เราก็เฉย น้ำตานี้ ไม่เห็นมีประโยชน์อะไร เราเอาตรงนั้น ไล่ไป “อย่าขี้ขี้มานะ แต่นี้ต่อไปห้าม” ตัดเด็ดขาดกันเลย ไปได้ ๔-๕ วัน โผล่ขึ้นมาอีก “...ขึ้นมาทำอะไร!!!”

“เดี๋ยวๆ ให้ออกเสียก่อน เดี๋ยวๆ ให้ออกเสียก่อน” แกว่า

ถ้ำนางแอ่น
บ้านห้วยทราย
สถานที่
องค์หลวงตามหาบัว
มาจำพรรษา

ถ้ำนางแอ่น สถานที่ปลีกจิตคุณแม่ชีแก้ว

“มันอะไรกัน นักปราชญ์ใหญ่” เราว่าอย่างนั้นนะ ว่า นักปราชญ์ใหญ่ แกว่า “เดี๋ยวกู ให้พูดเสียก่อนๆ” แกจึงเล่าให้ฟัง คือไปมันหมดหวัง แกก็หวังจะฟัง ก็พูดเปิดอกเสียเลย แกหวังว่า “จะฟังอาจารย์องค์นี้ ชีวิตจิตใจมอบไว้หมดแล้วไม่มีอะไร แล้วก็ถูกท่านไล่ลงจากภูเขา เราจะฟังที่ไหน? แล้วเหตุที่ท่านไล่ ท่าน ก็มีเหตุผลของท่านว่า เราไม่ฟังคำท่าน ท่านไล่ นี่ ถ้าหากว่าเราจะถือว่าท่านเป็นครูเป็นอาจารย์ แล้วทำไมจึงไม่ฟังคำของท่าน เพราะเราอดดี แล้วมันก็เป็นอย่างนี้ ไม่เห็นได้เรื่องได้ราวอะไร ที่นี้ก็เลยเอาคำของท่านมาสอนมาปฏิบัติ มันจะเป็นยังไง? เอาว่าชิ มันจะจมก็จมไปชิ”

คราวนี้แกเอาคำของเราไปสอน บังคับไม่ให้ออกอย่างว่า นั้นแหละ แต่ก่อนมีแต่ออกๆ ห้ามขนาดถึงว่าไล่ลงภูเขา แกไม่ยอมเข้า มีแต่ออกรู้อย่างเดียว พอไปหมดท่าหมดทางหมด ที่ฟังที่เกาะ แล้วก็มาเห็นโทษตัวเอง

“ถ้าว่าเราถือท่านเป็นครูเป็นอาจารย์ทำไมไม่ฟังคำท่าน ฟัง คำท่านชิ ทำลงไปแล้วเป็นยังไงให้รู้ชิ”

เลยทำตามนั้น พอทำตามนั้นมันก็เปิดโล่งภายในชิ ที่นี้ถ้า ขึ้นเลยเซียว นี่ก็สรุปความเอาเลย นี่แหละที่กลับขึ้นมา กลับ ขึ้นมาเพราะเหตุนี้ ที่นี้ได้รู้อย่างนั้นๆ ละ ที่นี้รู้ตามที่เราสอนนะ

“เออ เอละ ที่นี้ขยำลงไปนะตรงนี้ ที่นี้อย่าออก อย่ายุ่ง ยุ่งมานานแล้วไม่เห็นเกิดประโยชน์อะไร เหมือนเราดูดินฟ้าอากาศ ดูสิ่งเหล่านั้นนะ ดูเปเรตดูผีดูเทวบุตรเทวดา มันก็เหมือนตาเนื้อ เราดู สิ่งเหล่านี้ไม่เห็นเกิดประโยชน์อะไร ถอนกิเลสตัวเดียว ก็ไม่ได้ นี่ตรงนี้ ตรงถอนกิเลส” เราก็ว่าอย่างนี้ “เอ้า ดูตรงนี้นะ แกก็ขยำใหญ่เลย เอาใหญ่เลย ลงใจไม่นานนะก็ผ่านไป แกบอก แกผ่านมานานนะ...พ.ศ.๒๔๙๔ เราไปจำพรรษาที่ห้วยทราย ใน ราวสัก ๒๔๙๕ ละมัง แกก็ผ่าน (บรรลุธรรม)...”

นอกจากนี้ หลวงตายังได้เล่าถึงคุณแม่ซีแก้วว่ามีความรู้พิสดาร รู้เห็นแม่นยำมาก เช่น เมื่อหลวงตาออกจากวัด คุณแม่ซีแก้วก็จะทราบว่หลวงตาไปแล้วเพราะจะรู้สึกเย็นๆ ทั้งๆ ที่หลวงตาไม่ได้บอกใครล่วงหน้า หรือเมื่อหลวงตากลับมาที่วัดคุณแม่ซีแก้วก็จะทราบล่วงหน้าเช่นกันด้วยรู้สึกถึงกระแสความอบอุ่น คุณแม่ซีแก้วก็จะจัดเตรียมหุงข้าว เตรียมหมากให้แม่ชีนำมาถวาย ไม่มีพลาดสักครั้ง จึงทำให้หลวงตาแปลกใจมาก และอีกเหตุการณ์หนึ่งก็คือเมื่อหลวงปู่่มั่นละสังขาร คุณแม่ซีแก้วก็ทราบก่อนที่จะมีการประกาศข่าวการละสังขารของหลวงปู่่มั่นทางวิทยุ เพราะเมื่อคุณแม่ซีแก้วเข้าที่ภavana หลวงปู่่มั่นก็มาเร่งให้คุณแม่ซีแก้วไปวัดป่าบ้านหนองผือเพราะท่านอาพาธหนักและจวนจะละสังขารแล้ว จนถึงวันที่หลวงปู่่มั่นละสังขาร คุณแม่ซีแก้วก็ทราบในนิมิตภavana ของท่าน

ตลอดเวลา ๔ ปีที่หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน จำพรรษาอยู่ที่บ้านห้วยทรายนั้น ชาวบ้านห้วยทรายให้ความเคารพรักและเทิดทูนหลวงตาเป็นที่สุดอย่างหาที่เปรียบมิได้ และเมื่อหลวงตาไปสร้างวัดป่าบ้านตาด อยู่ที่บ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี ชาวบ้านห้วยทรายก็เดินทางไปกราบนมัสการหลวงตาอยู่เสมอไม่เคยขาด

บรรลุธรรม

ในวันศุกร์ แรม ๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ตรงกับวันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๔๙๕ ขณะนั้นคุณแม่ซีแก้วมีอายุ ๕๑ ปี เป็นเวลาที่คุณแม่ท่านเดินจงกรมตลอดคืนจนรู้สึกเหนื่อย จึงได้นั่งพักที่แคร่ใต้ต้นพะยอมแล้วเอนตัวลงนอน คิดว่าจะพักผ่อนสักครู่ แล้วจึงจะไปนั่งข้าวกี้อุสสิกว่ามีเสียงครี้นั่นสะเทือนประดุจฟ้าผ่า และบัดดลมีเสียงผุดขึ้นมาเป็นคำกลอน พอจับใจความได้ว่า “สิ้นชาติแล้ว” คุณแม่น้ำตาไหลพรากด้วยความตื่นตันใจ

ในเรื่องนี้หลวงตาได้เคยกล่าวว่า “ผู้เฒ่าแม่แก้วอัศจรรย์เป็นพระธาตุแล้ว ผู้เฒ่านี้ถ้าพูดตามหลักความจริง ก็ผ่าน (สิ้นกิเลส) มาหลายปีแล้วนี่นะ ถ้าจำไม่ผิดเราว่าตั้งแต่ พ.ศ.๒๔๙๕ โนนานเท่าไร”

ติดตามหลวงตามหาบัวเพื่อโปรดโยมมารดา

ในปี พ.ศ.๒๔๙๘ หลวงตามหาบัวได้ปรารภถึงโยมมารดาของท่าน หลวงตามีความประสงค์จะให้โยมมารดาของท่านบวช ก็ขอให้คุณแม่ชีแก้วเดินทางไปอุตรธานีพร้อมกับคณะพระสงฆ์ ๔-๕ รูป เช่น หลวงปู่สิงห์ทอง หลวงปู่เพียร หลวงปู่บุญเพ็ง หลวงปู่ลี เพราะเห็นว่า คุณแม่ชีแก้วเป็นผู้ที่เหมาะสมจะอบรม ถวายทอดความรู้ธรรมะให้แก่มารดาของท่านได้ดี อีกทั้งเพราะเป็น หญิงด้วยกัน คุณแม่พร้อมคณะแม่ชี ได้แก่ แม่ชีน้อมและ แม่ชีบุญจึงได้เดินทางไปจังหวัดอุตรธานีตามความประสงค์ของ องค์หลวงตา คุณแม่ได้แนะนำภาคปฏิบัติภาวนาจนโยมมารดาของ หลวงตามีความเลื่อมใสศรัทธาและได้ออกบวชตาม

หลวงตามหาบัวได้ให้โยมมารดาของท่านบวชเป็นชีแล้ว ก็ได้พาคณะสงฆ์และแม่ชีไปจำพรรษาที่วัดสถานีทดลองเกษตร จ.จันทบุรี เป็นเวลา ๑ พรรษา ซึ่งที่ดินที่สร้างวัดนี้เป็นของพี่สาว ของหลวงปู่เจี๊ยะ จุนโท ถวายให้

ต่อมา โยมมารดาของท่านอยากกลับภูมิลำเนาเดิม เพราะความเป็นอยู่ที่จันทบุรีนั้นลำบากมาก ด้วยท่านไม่คุ้นเคยกับ อาหารการกิน และท่านก็ชรามากแล้ว เห็นสมควรกลับภูมิลำเนา เดิม เพื่อให้ลูกหลานได้มีโอกาสดูแลพยาบาลในช่วงปัจฉิมวัย ของท่าน หลวงตามหาบัวจึงได้พาคณะกลับมาสร้าง**วัดป่าบ้านตาด** ต.บ้านตาด อ.เมือง จ.อุตรธานี ในปี พ.ศ.๒๔๙๙ คุณแม่ชีแก้ว ได้จำพรรษาอยู่ที่วัดป่าบ้านตาดกับโยมมารดาของท่านจนถึง ปี พ.ศ.๒๕๑๐ คุณแม่ชีแก้วจึงได้กราบลาหลวงตามหาบัวกลับ ภูมิลำเนา บ้านห้วยทราย อ.คำชะอี จ.มุกดาหาร และได้บำเพ็ญ เพียรภาวนาอบรมสั่งสอนชาวบ้านตลอดมา มีสานุศิษย์ทั้งใกล้และ ไกลมากราบคุณแม่ชีแก้วด้วยความเลื่อมใสศรัทธาเป็นจำนวนมาก

วัตรปฏิบัติ / การสอนธรรม

หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน ได้กล่าวถึงคุณแม่ชีแก้วว่า “ผู้เฒ่าแม่แก้วไม่มีสุข ไม่มีทุกข์ การปฏิบัติธรรมอย่างนี้นับเป็นตัวอย่างของชาวพุทธที่ชาวพุทธทั้งหลายจะได้สำนึกในความกล้าหาญ เด็ดเดี่ยว มั่นคง และเป็นเอก นับว่าผู้เฒ่าผู้นี้ประสบสิ่งที่ไม่รู้จักเสื่อมคลาย เป็นผู้ปฏิบัติธรรมตามคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ถึงที่สุดแล้ว”

คุณแม่ชีแก้วเป็นผู้ปฏิบัติธรรมรักษาศีลอุโบสถอย่างเคร่งครัด มีความเป็นอยู่เรียบง่าย สงบ บริสุทธิ์ กิจวัตรของท่านนั้นเป็นไปเพื่อธรรมโดยแท้

เริ่มจากตื่นนอนในช่วงเวลาประมาณ ๐๓.๐๐ น. หลังจากนั้นจะทำวัตรเช้าและภาวนาจนถึงเวลาประมาณ ๐๕.๐๐ น. ก็จะเข้าครัวหนึ่งชั่วโมง ทำกับข้าว จัดให้แม่ชีที่มีอายุน้อยที่สุดนำไปถวายพระที่วัดห้วยทรายซึ่งมีอยู่ราว ๓-๔ รูป วัดห้วยทรายอยู่ห่างจากสำนักชีของคุณแม่ประมาณ ๓ กิโลเมตร ซึ่งมีหมู่บ้านห้วยทราย

คั่นอยู่ระหว่างกลาง แล้วรับอาหารที่เหลือจากพระนำมารับประทาน และแบ่งให้ชาวบ้านไปรับประทานด้วย จากนั้นก็เริ่มเดินจงกรมเมื่อเหนื่อยจึงเปลี่ยนเป็นนั่งภาวนาแล้วท่องบทสวดมนต์ (ได้แก่ บททำวัตรเช้า-เย็น บทสวดเจ็ดตำนาน)

ตอนบ่ายเริ่มเดินจงกรมอีกรอบจนถึงเวลาประมาณ ๑๕.๐๐ น. จึงหยุด เพื่อปิดกวาดบริเวณวัดแล้วตักน้ำ ทาบน้ำจากบ่อใส่ตุ่มเพื่อเตรียมไว้ใช้ จากนั้นได้เดินป่า หาเห็ด หาหน่อไม้ ตลอดจนพืชผักต่างๆ สำหรับประกอบอาหาร ตอนเย็นขึ้นศาลาไหว้พระสวดมนต์ การสวดมนต์นี้เมื่อคุณแม่ชีแก้วท่านชรามาก ต่างก็แยกกันสวดมนต์ ยกเว้นวันพระให้ลงทำวัตรที่ศาลาทุกคนร่วมทำบุญชาวบ้านที่มารักษาศีลอุโบสถ ต่อจากนั้นจุดเทียนเดินจงกรมจนถึงเวลาประมาณ ๒๐.๐๐ หรือ ๒๑.๐๐ น. แล้วนั่งภาวนาถึงเวลาประมาณ ๒๒.๐๐ น. จึงนอนพักผ่อน

คุณแม่ชีแก้วและคณะแม่ชีบ้านห้วยทรายปฏิบัติเช่นนี้เป็นกิจวัตร นอกจากนี้สำนักชีบ้านห้วยทรายยังมีระเบียบข้อปฏิบัติที่เคร่งครัด เพื่อให้แม่ชีทุกคนเป็นผู้ที่เคร่งครัดในศีลอันบริสุทธิ์งดงามควรแก่การกราบไหว้บูชาด้วยความเลื่อมใสศรัทธา

คุณแม่ชีแก้วมีอุปนิสัยเป็นคนพูดน้อย แต่คำพูดของท่านจะให้ข้อคิดหรือคติธรรมเสมอ ท่านมีความอ่อนน้อมถ่อมตนเป็นปกติ เมื่อมีญาติโยมมากราบท่านและพูดว่า “มากราบไหว้ด้วย

ความนอบน้อมต่ออุบาสิกา แม่ชีแม่ขาวสุภภินโน ผู้ปฏิบัติดี ผู้ปฏิบัติชอบ ผู้ปฏิบัติตรง” คุณแม่ก็จะชิงพูดตัดบทว่า “การมาของโยมเป็นบุญเป็นกุศลพอควรอยู่แล้ว คุณแม่ก็ขอให้บุญเป็นกุศลด้วยเถิด แต่อย่าได้เอาการเป็นอยู่ของแม่ชีเฒ่า อยู่บ้านนอกคอกนา ไปเทียบเท่ากับพระสังฆคุณผู้ประเสริฐนั้นเลย”

การสอนศิษย์ของคุณแม่ชีแก้วท่านจะเน้นเรื่องศีล ความมีระเบียบวินัย ความสามัคคี ความสำรวมระวัง เมตตาจิตและความเคารพซึ่งกันและกัน ตลอดจนให้หมั่นน้อย สันโดษ ไม้ให้สะสม ถ้ามีใครทำผิดท่านก็เตือน บางครั้งก็ทำเป็นกิริยาเหมือนโกรธ พอผู้ผิดยอมลงใจให้ ที่นี้ท่านก็เมตตาชี้โทษถูกผิดเพื่อให้สำนึกตัวได้ แต่ท่านจะพยายามไม่ให้เสียใจทั้งสองฝ่าย

คุณแม่ชีแก้วจะย้ำสอนเสมอว่า “พวกเราเป็นแม่ชื่อนางชีมีครูบาอาจารย์ แม้อยู่ไกลท่านก็เหมือนอยู่ใกล้ เพราะโอกาสใกล้ชิด มีน้อย เราไปวัดตอนเช้าก็ได้เห็นท่าน ไปวันพระก็ได้เห็นท่าน ได้ฟังธรรมจากท่าน เป็นอย่างนี้อย่าได้น้อยใจ เพราะต่างคนต่างก็รักษามิให้เป็นข้าศึกต่อกันได้ เราก็รักษาตัวเอง ครูบาอาจารย์ท่านก็รักษาจิตใจของท่าน ท่านรักเราด้วยธรรม เมตตาเราด้วยธรรมนะ”

ปัจฉิมวัย / อาการป่วย

ในปี พ.ศ.๒๕๒๐ ขณะนั้นคุณแม่ชีแก้วมีอายุ ๗๖ ปี ท่านได้ล้มป่วยด้วยวัณโรค เบาหวาน และมะเร็งที่ปอด มีอาการรุนแรงมากถึงขั้นไอเป็นเลือด และอาเจียนเป็นเลือดครั้งละครั้ง กระทั่งได้เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลพร้อมมิตร กรุงเทพฯ มีคุณหมอเจริญและคุณหมอบุญเลียม วัฒนสุชาติ เป็นผู้นำไปรักษา เป็นเวลาประมาณ ๑๐ กว่าวัน ในระหว่างนั้นมีพระอาจารย์หลายท่านมาเยี่ยม เช่น พระอาจารย์สิงห์ทอง พระอาจารย์สุวัจน พระอาจารย์ทวย เป็นต้น เมื่อคุณแม่ชีแก้วมีอาการทุเลาลงก็ได้กลับไปรักษาต่อที่บ้านห้วยทราย โดยมีคุณหมอเพ็ญศรี มกรานนท์ เป็นผู้ดูแล

คุณหมอเพ็ญศรี มกรานนท์ เป็นอาจารย์สอนนักศึกษาแพทย์ โรงพยาบาลรามาริบัติ กรุงเทพฯ และเป็นลูกศิษย์คนหนึ่งของหลวงตามหาบัวได้ทราบเรื่องราวของคุณแม่ชีแก้ว ทางด้านปฏิบัติและจิตภาวนาของท่านจากหลวงตามหาบัว เคยได้กราบเคารพและมีความเลื่อมใสศรัทธาท่านมาก เมื่อคุณหมอเพ็ญศรีได้ทราบ

ข่าวอาการป่วยของคุณแม่ชีแก้ว คุณหมอรู้สึกเป็นห่วงท่านมาก จึงได้ตัดสินใจมาอยู่ดูแลรักษาท่าน เพราะทราบว่าที่ อ.คำชะอี นั้น ไม่มีโรงพยาบาล มีเพียงสถานีอนามัยเล็กๆ และคุณหมอก็เป็นนักปฏิบัติธรรมอยู่แล้ว จึงเป็นโอกาสดีที่จะได้อยู่ใกล้ชิดคุณแม่ชีแก้ว และรับธรรมจากท่านได้เต็มที่ ในขณะที่นั้นคุณหมอเพ็ญศรีได้ลาออกจากราชการอยู่ก่อนแล้ว จึงมีความสะดวกที่จะดูแลคุณแม่ชีแก้วได้อย่างเต็มกำลังความสามารถในทุกๆ ด้าน และด้วยความเคารพเลื่อมใสศรัทธาและเสียสละ คุณหมอเพ็ญศรีได้อยู่เฝ้าปรนนิบัติดูแลรักษาคุณแม่ชีแก้วจวบจนวาระสุดท้ายของท่าน เป็นเวลาถึง ๑๔ ปี

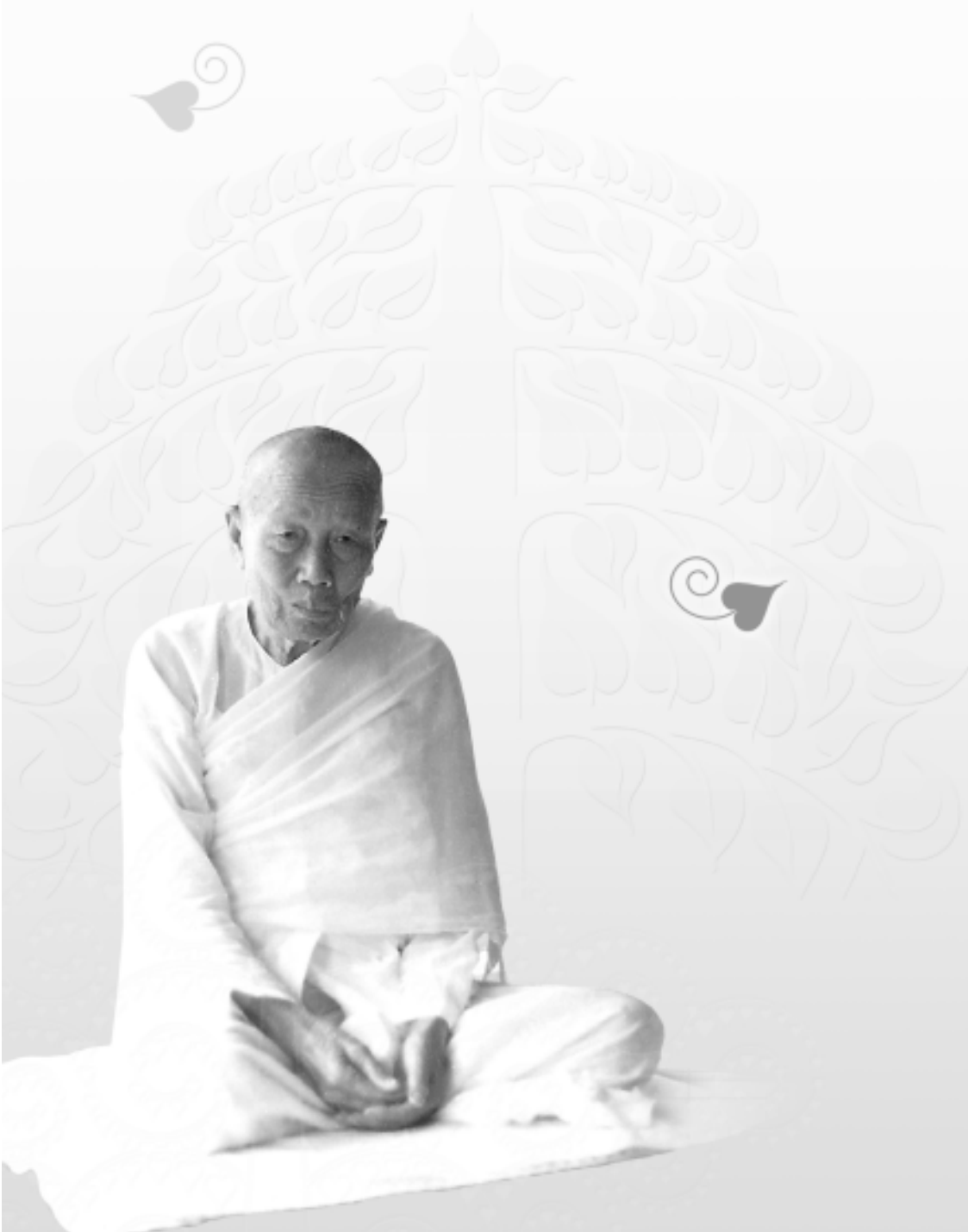

ลระธาต๖ข๖นัร๖

ในปี พ.ศ.๒๕๓๔ ขณะนั้นคุณแม่ชีแก้วมีอายุได้ ๙๐ ปี ด้วยธาต๖ข๖นัร๖ในวัยชราและอาการป่วยที่ร๖มเร็ว ท่านป่วยหนักในช่วง ๓ ปีสุดท้าย ในที่สุดคุณแม่ชีแก้วก็จากไปด้วยอาการสงบ **ในวันที่ ๑๔ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๓๔ เวลา ๐๙.๒๕ น. ที่สำนักช๖บ้านห้วยทราย อ.คำชะอี จ.มุกดาหาร สิริรวมอายุได้ ๙๐ ปี** นับเป็นความส๖ญเสียบุคค๖ลล๖ค๖ญของผู้ปฏิบัติธรรมในฝ่ายสาวิกาอย่างน๖าเสียดายยิ่ง

ตลอดเวลา ๕๔ ปี ในเพศแม่ช๖ของคุณแม่ชีแก้วนั้น ท่านได้บำเพ็ญเพียรภาวนาปฏิบัติธรรมโดยสม๖าเสมอ มิเคยประพฤต๖ผิดในคลองช๖ีเพศเลย ด้วยอาน๖สงส๖แห่งการบำเพ็ญเพียรภาวนา การปฏิบัติอันแน่วแน๖ของคุณแม่ช๖นี้ ทำให้คุณแม่ช๖ได้รับความเคารพเลื่อมใสศรัทธา สาธุชนท๖วไปเป็นจ๖นวนมากได้มาเคารพกราบไหว้ไม่ขาดสาย เมื่อคุณแม่ชีแก้วจากไปแล้วก็ยังคงเหลือแต่คุณธรรมความดีของท่าน และแนวปฏิบัติที่ท่านเพียรพยายามรักษาไว้ คงอยู่เป็นอนุสรณ์แก่พุทธศาสนิกชนสืบต่อไป

พระอุดมกรรมฐาน
สายหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต
กล่าวถึงคุณแม่ชีแก้ว เสียงล้ำ*

...จะขอเล่าเรื่องผลของปัญหาทางสมาธิที่อบรมดีแล้วให้ท่านฟังพอเป็นคติต่อไป เพราะภูมิสมาธิและปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากสมาธิของรายที่มีจิตผาดโผน เมื่อฝึกอบรมถูกต้องแล้วยอมทำประโยชน์ได้ลึกซึ้งและกว้างขวางผิดธรรมดา ดังที่เคยทราบจากประวัติท่านอาจารย์มั่นเป็นต้น ซึ่งเป็นอาจารย์ที่มีจิตผาดโผนในชั้นฝึกกรรมฐาน และเป็นจิตอาชาไนยหลังจากท่านฝึกดีแล้ว

แต่ที่จะเล่าต่อไปนี้ เป็นผู้หญิงซึ่งเคยเป็นลูกศิษย์ที่ได้รับการอบรมมาจากท่านในชั้นต้น ขณะนี้หญิงคนนั้นเป็นอุบาสิกาหนุ่มสาวหม่มขาวแล้วยังมีชีวิตอยู่ จิตของแกมีนิสัยผาดโผน คล้ายคลึง

* จากหนังสือ ปฏิปทาพระอุดมกรรมฐานสายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต

กับท่านอาจารย์มั่นอยู่หลายแขนง ซึ่งพอจะนำมาลงไว้เป็นข้อคิด แก่ท่านนักปฏิบัติได้พิจารณาหาสาระเท่าที่ควรเป็นได้

สมัยแกยังเป็นสาว ท่านอาจารย์มั่นเคยไปจำพรรษาอยู่ที่ บ้านแกหนึ่งพรรษา พร้อมพระเถระเป็นจำนวนมาก ทราบว่านับแต่ ตั้งบ้านนั้นมา เพิ่งมีพระมาอยู่จำพรรษาราว ๔๐-๕๐ องค์ คราวนั้น เอง พระเถระานุเถระที่มีอายุพรรษามากซึ่งเป็นลูกศิษย์ท่าน ก็มี มาจำพรรษาด้วยหลายองค์ องค์ที่มีความรู้ทางปริจิตตวิชา รู้วาระ จิตของคนอื่นก็มี และทำหน้าที่ช่วยดักจับพระที่ชอบขโมยเก่งๆ (จิตพระที่ชอบขโมยจิตออกนอกกลุ่มนอกทาง) อีกด้วย

คือ ก่อนท่านจะแสดงธรรมอบรมพระในเวลากลางคืน บางครั้งท่านสั่งพระองค์ที่มีความสามารถในทางปริจิตตวิชานั้นว่า “วันนี้ท่านช่วยผมปราบขโมยหน่อยนะ ขณะเทศน์ผมไม่ค่อยมี โอกาสดักจับขโมยเหล่านี้ แม้จับได้ก็ไม่ถนัดดังที่คอยซุ่มดักจับ อยู่ที่ประตู (คอยกำหนดจิตดักจับจิตที่คิดต่าง ๆ ของผู้อื่นอยู่ โดยเฉพาะ ไม่มีงานอื่นเข้ามาแทรก) เนื่องจากผมทำหน้าที่แสดง ธรรมไม่มีเวลาคิดอย่างอื่น กว่าที่ย้อนจิตมาตรวจจับ ขโมยก็รีบ ไปกว้านเอาอะไรแล้วรีบกลับมาเสียก่อน เรื่องจึงมักจะเย็นไป ไม่ได้คาหนังคาเขา จึงขอให้ท่านช่วยจับให้ได้คาหนังคาเขาให้หน่อย ขโมยพวกนี้เก่งนัก คอยด้อมออกเวลาเรามีธุระจำเป็น คอยดัก เอาตัวเก่งๆ ที่ฉลาดให้ได้”

พอสั่งเสร็จก็เริ่มแสดงธรรมต่อไปโดยไม่สนใจกับอะไร อีก ลักประเดี้ยวขโมยก็ด้อมออกเที่ยวเฟ้นผ่านตามเคย และได้ยินเสียง ท่านองค์ทำหน้าที่ปราบหักขึ้นในเวลาต่อมาว่า “ท่าน.....คิดอะไร อย่างนั้น” ท่านอาจารย์หยุดเทศน์ชั่วคราว และช่วยเสริมการ ปราบของท่านองค์นั้นว่า “มันต้องอย่างนั้นละ จึงกำหนดจิตให้อยู่ กับตัวชิ อย่าส่งจิตออกไปคิดเรื่องต่างๆ อย่างนั้นมันผิด” ขโมย กลัวท่านและเข็ดหลาบ ไม่กล้าออกเที่ยวเฟ้นผ่านเหมือนแต่ก่อน ท่านหักไม่กี่ราย โจรผู้ร้ายก็สงบลงเห็นกับตา แต่บางรายกลับ กลัวท่านมาก ทั้งในขณะนั้นและวาระต่อไป ไม่กล้าส่งจิตออก เที่ยวลักเหมือนแต่ก่อน

นี่ท่านสั่งให้ทำเป็นครั้งคราว ส่วนจะมีความหมายอย่างไรบ้าง นั้นพวกเราทราบไม่ได้ เพราะท่านไม่บอก แม้องค์ที่เคยช่วยท่าน ถ้าท่านไม่สั่งก็ทำเป็นเหมือนไม่รู้ไม่เห็นราวกับว่าไม่รู้อะไร แต่พระ เถระก็กลัวท่านมาก รองท่านอาจารย์ลงมา นี้เขียนออกนอกกลุ่ม นอกทางยิ่งกว่าขโมยเสียอีก จึงขอย้อนกลับเข่ารอยเดิมที่วางแนว เอาไว้

หญิงสาวคนนั้นก่อนที่จะเริ่มฝึกหัดภาวนาก็เนื่องจากท่าน อาจารย์ไปจำพรรษาที่นั่น และแกก็เคยไปที่วัดกับชาวบ้านอยู่เสมอ ท่านจึงสั่งให้ภาวนาและแนะวิธีให้ไปทำที่บ้าน ได้ผลอย่างไรให้ ออกไปเล่าให้ท่านฟังเพื่อท่านจะได้อธิบายต่อไปให้

ตอนบวชเป็นชีแล้วแกล่ทำให้ผู้เขียนฟังว่า พอท่านสั่งแล้วสั่งอีกหลายครั้งหลายหนให้ทำภาวณา แกล่จึงคิดสะดุดใจว่า ชะรอยเราจะพอมีวาสนาอยู่บ้างกระมังท่านอาจารย์จึงมักเมตตาเราเป็นพิเศษเสมอมา ถ้าไม่มีอะไรดีอยู่บ้างท่านจะมาสนใจอะไรกับเราที่เป็นเพียงเด็กกลางบ้านคนหนึ่ง ซึ่งเทียบกับหมาตัวหนึ่งเราดี ๆ นี้เอง ไม่มีอะไรดียิ่งกว่านั้น ต่อไปนี้เราควรทำภาวณาตามวิธีที่ท่านเมตตาแนะนำ แกล่แล้วว่าท่านแนะให้ภาวณา “พุทโธ”

กลางคืนวันหนึ่ง พอทานอาหารเย็นเสร็จแล้วก็เตรียมเข้าห้องนอนแต่หัวค่ำ ความมุ่งหมายจะเข้าทำภาวณาตามวิธีที่ท่านเมตตาแนะนำ พอเริ่มบริกรรมภาวณา “พุทโธ ๆ ๆ” ไปได้ราว ๑๕ นาที จิตก็สงบรวมลงไป แต่แกล่เองไม่ทราบว่าจะจิตของตัวรวม เพราะไม่เคยเห็นไม่เคยเป็นมาก่อน เพิ่งมาเป็นเอาวันนั้น

ขณะที่จิตรวมลงนั้นเหมือนตัวเองตกลงไปก้นบ่อลึก พบเดี่ยวแล้วหายเงียบไปพักหนึ่ง จากนั้นปรากฏว่าตัวแกล่เองตายจริงๆ คือภาพตัวแกล่เองมาตายอยู่ต่อหน้า มองเห็นได้ชัดเจนว่าเป็นตัวแกล่จริงๆ ตายอยู่ต่อหน้า และเชื่อในขณะนั้นที่เห็นภาพนั้นว่าตัวเองตายจริงๆ แต่สิ่งหนึ่งก็ขึ้นมาว่า โอหนอเราตายเสียแล้วบัดนี้ วันพรุ่งนี้ใครจะหนึ่งข้าว (ทางภาคอีสานทานข้าวเหนียวกันโดยมาก) ใส่บาตรแทนเราหนอ เวลาท่านอาจารย์มาบิณฑบาต ไม่เห็นเราใส่บาตร ท่านก็จะถามถึง แล้วใครจะเรียนตอบท่านแทนได้ว่าเราตายเสีย

แล้วตอนนั่งภาวนาคืนนี้ เลยนึกตัดสติใจในขณะนั้นว่า เอ้า ตายเป็นตาย คนและสัตว์ทั้งโลกคงจะตาย ล้วนจะตายเช่นเดียวกับเรานี่แล ไม่มีใครจะมาจับจองครองโลกแต่ผู้เดียวได้ไม่ยอมตาย

พอตัดสติใจได้แล้ว ก็ย้อนจิตมาสนใจกับภาพศพตัวเองที่กำลังนอนตายอยู่ต่อหน้าไม่เลื่อนรยางหายไปไหน รวากับเตือนให้รู้สึกตัวว่าตายแล้วไม่มีทางสงสัย ขณะที่กำลังรำพึงการตายของตัวเองยังไม่ถึงไหน ชาวบ้านพากันมาหามศพนั้นไปป่าช้าในขณะนั้น พอไปถึงป่าช้าก็มองเห็นท่านอาจารย์มั่นกับพระทั้งหลายกำลังเดินตรงเข้ามาที่ศพซึ่งนอนอยู่

เฉพาะองค์ท่านอาจารย์มั่นพูดกับพระว่า “นี่เด็กหญิงคนนี้ตายแล้ว เอ้า พวกเรามาตีกา” แต่คำมาตีกานั้นเป็นคำของท่านอาจารย์มั่นพูดออกมาองค์เดียว ในท่ามกลางพระสงฆ์ที่กำลังยืนมุงดูอยู่ว่า “**อนิจจา วต สงฆารา** สังฆาร่างกายตายแล้วใช้งานอะไรไม่ได้ แต่จิตไม่ตายยังใช้งานได้ตลอดไป นอกจากจะนำไปใช้ในทางที่เสีย ใจก็เป็นภัยแก่ตัวเอง” ว่าสามหนซ้ำๆ กันอยู่ประโยคเดียว เสร็จแล้วปรากฏว่า ท่านเอาไม้เท้าท่านเขี่ยไปตามร่างศพเบาๆ พร้อมพูดว่า “ร่างกายไม่เที่ยงเกิดแล้วต้องตาย แต่จิตใจเที่ยง ไม่มีเกิดไม่มีตายไปกับร่างกาย เป็นเพียงหมูนไปตามเหตุปัจจัยพาให้เป็นไป” และพูดซ้ำซากไปมา ไม้เท้าเขี่ยไปถึงที่ใด เนื้อหนังเปื่อยออกไปถึงนั้น จนเปื่อยไปหมดทั้งร่าง เพราะท่าน

เข้าไปทั่วร่างของศพนั้นจนเหลืออยู่เฉพาะหมากหัวใจ ท่านจึงหยิบเอาหมากหัวใจออกมา และพูดว่า “หัวใจนี้ทำลายไม่ได้ ถ้าทำลายต้องตายไม่มีพื้นอีก” ตัวแกก็ดูอยู่ด้วยตลอดเวลา แต่ขณะแรกปรากฏ จึงคิดขึ้นมาว่าก็คนตายจนเปื่อยไปหมดทั้งร่างแล้วยังเหลือแต่กระดูกจะเอาอะไรมาพื้น ท่านตอบความคิดนึกของแกทันที แต่ไม่ได้มองดูหน้าแกว่า “ต้องพื้นซิ ไม่พื้นอย่างไร เพราะสิ่งที่จะพาให้พื้นยังมีอยู่ จวนสว่างพຽ່ງนี้ก็พื้นเท่านั้นเอง” ดังนี้

นับแต่ชุลมุนวุ่นวายอยู่กับศพแต่หัวค่ำ จนเรื่องยุติลง และท่านอาจารย์กับพระสงฆ์จะจากไปกินเวลานานแสนนาน แกว่า แกล่าเหตุการณ์ของแกเฝ้ายาวผู้เขียนจำไม่ค่อยหมด แกว่าจิตเริ่มปรากฏแต่ขณะสงบที่แรก และต่อเรื่องราวไปจนจวนสว่างจึงถอน

ขึ้นมา พอจิตถอนรู้สึกตัวขึ้นมาจึงได้ยืนเสียงไก่ขันกระชั้นจวนสว่าง มองดูตัวยังอยู่ตามปกติ มิได้ตายดังที่เข้าใจในเวลานั้น จึงกลับดีใจคิดมาว่าตัวมิได้ตายไปกับเรื่องปรากฏ เมื่อทราบเรื่องของตัวเองโดยตลอดว่าไม่ตายจริงๆ แล้ว ก็มานึกดำหนิตัวเองว่า ท่านให้หนึ่งภาวนา แต่ทำไมเราจึงนั่งหลับ และหลับเสียจนฝันว่าตัวตายไป ทั้งคืนก็ยังไม่ตื่น “แห่ม คืนนี้ภาวนาเลวจริงๆ”

พอรุ่งเช้าวันต่อมา ท่านอาจารย์มาบิณฑบาตก็สั่งแกในขณะนั้นว่า ประมาณพระฉันเสร็จให้ออกไปหา โดยที่แกมิได้เรียนอะไรให้ท่านทราบไว้ก่อนเลย แม้แต่ก่อนท่านก็ไม่เคยสั่งให้แกออกไปหา

เพิ่งมีครั้งนั้นเท่านั้น จึงเป็นที่น่าประหลาดว่าท่านต้องทราบเรื่องของตนแต่ตอนกลางคืนแล้วอย่างชัดเจน พอออกไปท่านก็ถามทันทีว่า เป็นอย่างไรภาวนาเมื่อคืนนี้ แก่เรียนตอบว่า ภาวนาไม่ได้เรื่องอะไรเลย พอภาวนา พุทโธๆ ไปได้ราว ๑๕ นาที จิตก็ตกลงไปก้นบ่อ แล้วหลับ และฝันไปเลยเกือบตลอดคืน จวนสว่างตื่นขึ้นมาารู้สึกเสียใจไม่หายจนบัดนี้ กลัวหลวงพ่อดูเอาว่าภาวนาไม่เป็นทำได้แต่หลับ

พอทราบเท่านั้นท่านก็หัวเราะชอบใจและถามทันทีว่า มันหลับอย่างไรและฝันอย่างไรบ้าง ลองเล่าให้ฟังดูที แก่เล่าถวายท่านดังกล่าวมา ท่านยิ่งหัวเราะใหญ่และพูดออกมาด้วยความชอบใจว่า “นั่นไม่ใช่หลับ ไม่ใช่ฝัน นั่นแลจิตสงบ จิตรวม จงจำไว้ ที่ว่าฝันไม่ใช่ฝัน แต่เป็นนิมิตที่เกิดจากสมาธิภาวนาต่างหาก นี่แลที่ท่านว่าภาวนาเห็นนิมิตต่างๆ นั่นคือ เห็นอย่างที่คุณเห็นนั่นเอง”

ท่านอธิบายให้ฟังจนเป็นที่เข้าใจแล้วก็บอกให้พากันกลับบ้านและสั่งกำชับให้ภาวนาต่อไป และบอกว่า “จิตจะรู้เห็นอะไรก็ปล่อยให้มันเห็นไป ไม่ต้องกลัว หลวงพ่อไม่ให้อะไร อะไรผ่านมาในขณะที่ภาวนาจงกำหนดรู้ให้หมด เวลาหลวงพ่อยู่นี้ไม่เป็นอะไร ไม่ต้องกลัว เวลาภาวนารู้อะไรเห็นอะไรให้ออกมาเล่าให้ฟัง”

จากนั้นมาแกก็พอใจภาวนา เหตุการณ์เป็นไปเรื่อยๆ ในลักษณะต่างๆ กัน จนเวลาท่านจะจากไป จึงสั่งให้ออกไปหาและ

สั่งกำชับให้หยุดภาวนาไปพักหนึ่งก่อน เมื่อถึงกาลแล้วค่อยเป็นไปเองคือเวลาท่านจากไปห้ามไม่ให้ภาวนา ท่านคงคิดแล้วว่า แกมีนิสัยของจิตผาดโผน หากเป็นอะไรขึ้นเวลาท่านไม่อยู่จะไม่มีผู้ช่วยแนะแก้ไข อาจมีทางเสียได้ จึงห้ามไม่ให้ทำต่อไป ตัวแกเองก็ไม่ทราบความหมายแต่เชื่อตามท่านสั่ง จึงมิได้ภาวนาต่อไป ทั้งที่อยากทำแทบใจจะขาด จนอายุแกจนอย่างเข้า ๔๐ ปี จึงได้สละครอบครัว ออกบวชและฝึกหัดภาวนาต่อไป นิสัยที่เคยรู้เคยเห็นสิ่งต่างๆ ก็ปรากฏรู้เห็นเรื่อยมา ตอนแกพบผู้เขียนและเล่าการภาวนา เพราะเป็นนิสัยผาดโผน ถ้าไม่มีผู้รู้ที่เหนือกว่าจะรังไว้ไม่อยู่เวลาเป็นขึ้นมา เนื่องจากไม่มีอุปายจะรั้งนั่นเอง อาจมีทางเสียได้

จึงขอสรุปเรื่องของแกเอาแต่ใจความมาประกอบกับปัญหาทางสมาธิและปัญญาเท่าที่ควร ความรู้แปลก ๆ ของแกมีมากพอสมควร แม้ตอนท่านอาจารย์มั่นป่วยหนัก คราวจะมรณภาพแกก็ทราบทางสมาธิเหมือนกัน ทั้งที่อยู่คนละจังหวัดระยะทางห่างไกลกันมาก คือตอนกลางคืนเวลาเข้าที่สมาธิ ปรากฏท่านอาจารย์มั่นเหาะมาทางอากาศ มายับยั้งอยู่บนอากาศแล้วประกาศก้องลงมาว่า “พ่อป่วยหนัก จงรีบไปเยี่ยมพ่อเสียแต่เนิ่นๆ พ่อจะลาโลกเพราะการป่วยครั้งนี้แน่นอน” ที่ท่านเหาะมาทางอากาศนั้น แกทราบโดยทางสมาธิภาวนาแทบทุกคืน โดยมาเตือนให้รีบไปเดี๋ยวจะไม่ทันเห็นร่างของท่าน จะตายก่อน ยิ่งจวนวันท่านจะมรณภาพเท่าไร ก็ยิ่งมาปรากฏให้เห็นทุกคืนไม่มีวันเว้นเลย

ตามปกติเวลาแกบวชแล้ว ก็เคยไปกราบนมัสการเยี่ยมท่าน เพื่อฟังการอบรมทุกปีมิได้ขาด ในระยะที่ปรากฏเห็นองค์ท่านอาจารย์ มาปรากฏบ่อยนั้น จะว่ากรรมหรืออะไร ก็ยากจะเดาถูก เพราะ ขณะปรากฏทางสมาธินิมิต ก็ได้เล่าให้หมู่เพื่อนฟังอยู่เสมอว่า ท่านอาจารย์ป่วยหนักจนเต็มทีแล้ว ท่านอุทิศส่าห์เมตตาหาหมอ บอกแทบทุกคืน และต่อมาก็มาปรากฏทุกคืน พวกเรายังไม่ได้ไป กราบเยี่ยมท่านเลย ยังติดธุระนั้นนี่อยู่ ไม่มีวันสร้างชา พอนัดกัน วันนั้นวันนั้นว่าจะออกเดินทางไปกราบเยี่ยมท่าน ก็ไม่สำเร็จ

พอวันสุดท้ายที่กำหนดออกเดินทางก็เป็นวันท่านมรณภาพ มาถึง และก็คืนนั้นแลท่านได้เหาะมาทางอากาศยามดึกสงัด มา ยืนประกาศก็ก้องอยู่บนอากาศว่า “เห็นไหมพ่อบอกหลายครั้ง แล้วว่าให้รีบไปเยี่ยมพ่อ บัดนี้หมดเวลาเสียแล้ว จะพากันนอนจม กองมูตรกองคูอยู่ที่นี่ก็ตามใจ ถ้าไม่สนใจคำของพ่อก็เป็นอัน หมดหวังเพียงวันนี้ ไม่ได้พบร่างพ่ออีกแล้วบัดนี้ พ่อลาโลกไป เสียแล้ว พากันทราบหรือยัง ถ้ายังก็คอยฟังข่าวเสีย พ่อบอก ความจริงให้แล้วไม่เชื่อ ไปก็เห็นแต่ซากนั้นแลที่ไม่มีอะไรรับรู้ เหลืออยู่แล้ว บัดนี้พ่อลาโลกแล้วนะ เชื่อหรือยัง หรือยังไม่เชื่อ อยู่อีก เพราะกรรมเกิดจากความประมาทตัวเดียวนั้นแล พาโลก ให้ผิดหวัง พ่อลาโลกในคืนวันนี้แล้วไม่สงสัย” ดังนี้แล้วก็หายไป ในอากาศ

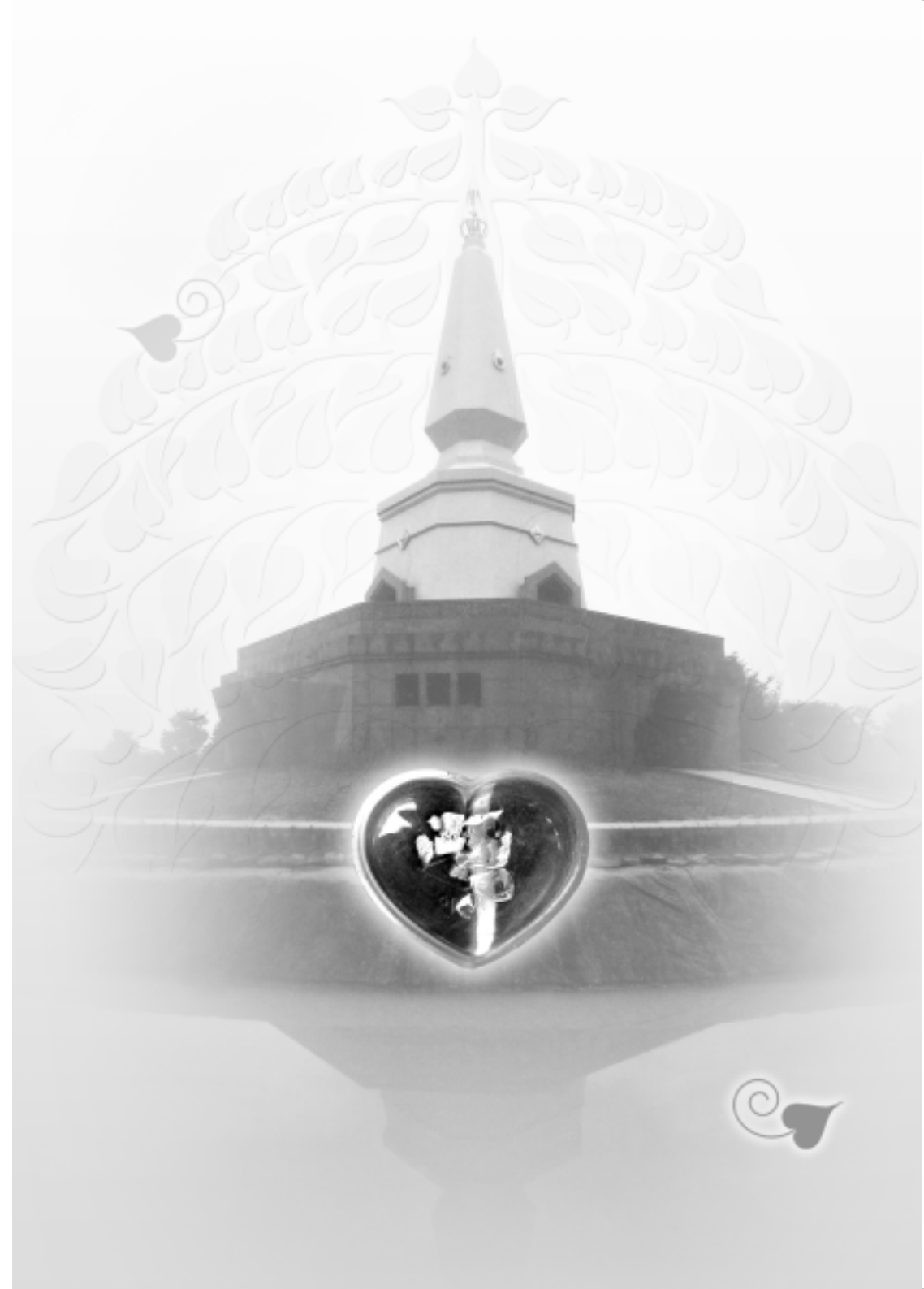
พอจิตถอนออกจากสมาธิก็ตัวแกเองทนนไม่ไหว เพราะเห็น ท่านเมตตาโปรดทุกคืนในระยะจวนจะลาโลกลาชั้นนี้ ต้องร้องให้อยู่คนเดียวหลังออกจากสมาธิแล้ว พอสว่างก็รีบบอกหมู่คณะว่า “ท่านอาจารย์มั่นนิพพานไปเสียแล้วเมื่อคืนนี้ จันทราบทางนิมิต ภาวนาอย่างชัดเจนไม่สงสัย ดังที่เคยเตือนให้ทราบอยู่เสมอมา” แล้วร้องให้ต่อหน้าหมู่เพื่อนอย่างไม่อาย จนใครถึงงั้นไปตามๆ กัน ถ้าจะว่าแกเป็นบ้าหรือก็ไม่ถนัดใจ เพราะความรู้ทางสมาธิของแก เคยแม่นยำมาแล้ว จนเชื่ออย่างตายใจยิ่งกว่าจะมาคิดว่าแกเป็นบ้า ขณะที่พูดสนทนากันยังไม่ขาดคำก็มีคนวิ่งตารีตาขวางออกมาบอกว่า “ท่านอาจารย์มั่นมรณภาพเสียแล้วเมื่อคืนนี้ คุณแม่ทราบหรือยัง ฟังวิทยุหรือยัง วิทยุทางอำเภอประกาศเมื่อเช้านี้ เวลา ๘ นาฬิกา ว่าท่านอาจารย์มั่น ภูริทัตตเถระ องค์ลือนามในวงศ์ปฏิบัติสมัย ปัจจุบันได้มรณภาพเสียแล้ว แต่เวลา ๒.๓๓ น. ที่วัดสุทธาวาส จังหวัดสกลนคร ผมทราบเพียงเท่านี้ก็รีบกลับมาบ้านนอกบอก ใครต่อใครบ้าง แล้วก็วิ่งมาเรียนให้คณะคุณแม่ทราบ เกรงว่าจะยังไม่ทราบกันดังนี้”

พอทราบความแน่นอนในวาระที่สองว่าท่านอาจารย์มรณภาพ แล้วจริงๆ เท่านั้น สำนักซีได้กลายเป็นสมาน้ำตาขึ้นมาอีกวาระหนึ่ง หลังจากพากันหลังน้ำตาไปแล้วในตอนเช้าที่แม่ซีคนนั้นเล่านิมิต ให้ฟัง

แม่ชีคนนี้มีความรู้ทางสมาธิแปลกๆ ผิดธรรมดาอยู่หลายแขนง ทราบว่าแกเพลินติดความรู้ประเภทนี้อยู่เป็นเวลาสิบกว่าปี วันใดภาวนาไม่รู้เห็นสิ่งต่างๆ โดยทางสมาธิमित แก่ถือว่าวันนั้นไม่ได้รับประโยชน์ทางสมาธิภาวนาเลย แก่ติดทางนี้จนฝังใจว่าการเห็นนิมิตต่างๆ เป็นทางมรรคผลของการภาวนาจริงๆ

ต่อเมื่อมีพระที่เป็นสายท่านอาจารย์ไปพักจำพรรษาที่นั่นและอบรมสั่งสอนทั้งด้านนิมิตและด้านอื่นๆ จนเป็นที่แน่ใจและรู้วิธีปฏิบัติต่อสมาธิमितและทางดำเนินอันเป็นทางมรรคทางผลจนกลายเป็นความราบรื่นดั่งลมตลอดมา ไม่กำเริบเป็นต่างๆ ดังที่เคยเป็นอยู่เสมอ แก่จึงยอมแก้ไขตัดแปลงไปตาม และเห็นผลเป็นที่พอใจ ไม่ตื่นเต้นอับเฉาไปตามนิมิตต่างๆ ที่มาปรากฏ ดำรงตนอยู่ด้วยสติปัญญาอันเป็นทางดำเนินเพื่อความพ้นภัยไร้ทุกข์ แก่จึงได้รับความสะดวกในการบำเพ็ญตลอดมาจนปัจจุบันทุกวันนี้ การปฏิบัติต่อสมาธิमितของแก่จึงไม่มีอะไรที่น่าวิตกอีกต่อไป

สมาธิประเภทนี้จึงกลายเป็นความสำคัญขึ้นในการทำประโยชน์ตนและส่วนรวม แก่มีความรู้แปลกๆ ที่นักปฏิบัติทั้งหลายไม่ค่อยมีกัน เรื่องเหตุการณ์ในอดีต อนาคต เปรต ภูตผี เทวดาจำพวกกายทิพย์ประเภทต่างๆ แก่รู้ได้ดีพอสมควร จะขอยกตัวอย่างมาลงโดยสังเขป พอเป็นข้อคิดเกี่ยวกับตาในใจทิพย์ของผู้ปฏิบัติที่มีนิสัยในทางนี้ คือ

เรื่องแรก คินวันหนึ่งแกนั่งภาวนา ปรากฏมีสัตว์ชนิดหนึ่ง เข้ามาทำในภาพแห่งบุรุษ มาร้องทุกข์ว่าเขาเป็นสัตว์เลี้ยงในบ้านนี้ ไม่ได้ได้รับความเป็นธรรมจากเจ้าของ ว่าใช้สอยแกมาตั้งแต่พอลากคราดลากไถใส่ล้อใส่เกวียนได้เรื่อยมา แทนที่จะเห็นบุญคุณแกบ้าง นอกจากทรมาณเขี่ยนตีในเวลาลากเข็นและเวลาปกติธรรมดาแล้ว ยังถูกจูงไปมัดคอใส่ต้นไม้ แล้วฆ่าแทงแกจนตายและกินเนื้อกินหนังเสียอีก ซึ่งเป็นการกระทำที่โหดร้ายทารุณสิ้นมนุษยธรรมเสียจริงๆ

ก่อนจะตายก็ทนทุกข์ทรมานสาหัส ทนไม่ไหวจึงได้ตายทิ้งที่ไม่อยากตาย รู้สึกมีความเคียดแค้นในเจ้าของเป็นอย่างมากแทบไม่มีที่ปลงวางจิตใจเวลานี้ จึงได้เดินโซซัดเป็ดมาหาคุณแม่ให้ช่วยบรรเทาทุกข์ และขอพึ่งบุญบารมีแบ่งส่วนกุศลผลบุญที่คุณแม่ได้บำเพ็ญมา พอมีส่วนได้ไปเกิดเป็นมนุษย์กับเขา พอมีทางหายใจระบายทุกข์บ้าง ไม่ถูกกดขี่บังคับทรมานจนเกินไปดังที่เป็นมาเวลานี้

การเกิดเป็นสัตว์ลำบากทรมานมากเหลือเกิน เพราะถูกบังคับทรมานด้วยประการต่างๆ ทั้งจากมนุษย์และจากสัตว์ด้วยกัน การเกิดเป็นมนุษย์แม้ดอยากกันดาร สองวันหิว สามวันอิมปากอิมท้องครั้งหนึ่ง ก็ยังดีกว่ามาเกิดเป็นสัตว์ซึ่งมีความทุกข์ลำบากทรมานอยู่ตลอดเวลา

แม่ซีจึงถามบุรุษนั้นบ้างว่า “ทำไมว่าเขาไม่รู้จักบุญคุณของเรา และเขาไม่มีมนุษยธรรมในใจ ฆ่าตีทรมานโดยประการต่างๆ จนถึงกับผูกโกรธผูกแค้นจองกรรมจองเวรในเขา มิใช่เราไม่ดีไปเที่ยวหาหลักขโมยสิ่งของหวงแหวงที่เขาปลุกไว้ตามไร่นารั้วสวนมากินละหรือ อยู่ดีๆ ทำไมเขาจะเอาตัวมาเขี่ยนตีทรมานและนำตัวไปฆ่า มนุษย์แถวนี้ก็ปรากฏว่าดีมีศีลธรรมพอเชื่อถือได้ ทำไมเขาจะทำได้ลงคอถ้าเรายังดีอยู่ นี่น่ากลัวจะไปเที่ยวทำไม่ดีอย่างแม่ว่ากระมัง เขาจึงได้ทำอย่างนั้นให้เรา เพื่อสาสมกับความไม่ดีของตน เราได้ทำดังที่แม่ว่าบ้างหรือเปล่าละ”

เขาตอบนำสงสารจับใจว่า “ก็เพราะความหิวโหยอดอยากเกี่ยวกับปากท้องอันเดี๋ยวนี้แลเป็นสำคัญในมวลสัตว์โลก เห็นอะไรก็เข้าใจว่าเป็นอาหารจะพอประทังชีวิต จึงไม่ทราบว่าจะอะไรเป็นสมบัติของใคร อะไรใครหวงแหวงหรือไม่หวงแหวง พอคว้าถึงปากก็กัดก็แทะกินไปตามประสาสัตว์อย่างนั้นเอง ถ้ารู้ภาษาอยู่บ้างเหมือนมนุษย์ก็คงไม่ทำ และไม่มาเกิดเป็นสัตว์ให้เขาฆ่าตีทำลายดังที่เป็นอยู่เวลานี้ ส่วนมนุษย์ผู้มีความฉลาดกว่าสัตว์ก็น่าจะเห็นใจให้อภัยบ้าง ไม่ทำตามอำนาจจนเกินไปซึ่งผิดจากศีลธรรมของมนุษย์มนุษย์ผู้ดีเขาไม่ทำอย่างนี้ เพราะเป็นความอูจาดบาดใจ ขายชาติของตัวเอง”

“ที่ว่ามนุษย์แถวนี้เป็นคนดีมีศีลธรรม เขาคงไม่ทำชั่วแก่สัตว์ได้ลงคอ นั้นจริงสำหรับมนุษย์ที่มีธรรมดั่งคุณแม่ว่า แต่มนุษย์ชื่อว่า...ที่เป็นเจ้าของของพมนี้ มิใช่มนุษย์ที่ดีมีศีลธรรม พอเป็นเชื้อสายของมนุษย์บ้างเลย มัน...เป็นเพียงเศษมนุษย์มาเกิดต่างหาก ฉะนั้นเขาจึงมีใจโหดร้ายทารุณที่อะไรๆ จะให้อภัยเขาไม่ได้ แม้แต่มนุษย์ด้วยกันเขาก็ทำร้ายได้ อย่าวว่าแต่สัตว์ซึ่งอภัพวาสนาเลย”

แม่ซีจึงให้อโวกาส์สอนเขาด้วยความเมตตาสงสารและแบ่งส่วนกุศลให้เขาด้วยใจเอ็นดูอย่างถึงใจ พร้อมกับให้ศีลให้พร ขอให้กุศลผลเมตตาของแม่ที่แบ่งให้ให้ จงเป็นเสบียงเครื่องหล่อเลี้ยงส่งเสริมและนำทางให้คุณได้ไปเกิดในสุคติสถาน มีอาหารทิพย์และวิมานทองเป็นที่อยู่สบายเถิด พอเขาสาธุรับส่วนกุศลแล้วก็ลาคุณแม่กลับไปด้วยการอันชุ่มชื่นเบิกบาน ราวกับจะได้ไปเกิดในกำเนิดและสถานที่อันสมหวังในขณะนั้น

พอรุ่งขึ้นก็เรียกหลานชายในบ้านมากระซิบบอกว่า “คืนนี้แม่เหงาวนปราศรัย ขอให้แกหาอุบายไปสืบดูพฤติกรรมของนาย... ให้แม่จากคนใดคนหนึ่งทีพอทราบได้ (นาย...คือคนที่สัตว์ลึกลับระบุชื่อว่าเป็นผู้นำเขาไปฆ่า) แต่อย่าให้เขารู้ตัวว่าแม่สั่งให้ไปสืบถามเดี๋ยวเขาจะอายเราหรืออาจคิดไม่ดีต่อเรา แล้วจะเป็นบาปหนักเพิ่มขึ้นอีกก็ยิ่งจะแย่ใหญ่”

พอเรียกหลานมากระซิบสั่งดังนั้น หลานก็บอกขึ้นทันทีเพราะอยู่ในหมู่บ้านเดียวกันกับอีตาคนนั้นและทราบเรื่องนี้ได้ดีว่า “คุณแม่จะให้ผมไปถามให้เสียเวลาทำไม ก็เมื่อคืนนี้ราวสองทุ่ม แกลกเอาควายของแกไปฆ่าอยู่ที่... เสียงควายร้องเพราะความทุกข์ทรมานได้ยินถึงไหนโน่น เสร็จแล้วก็เอาเนื้อมันมากินเลี้ยงกันใหญ่ เสียงเอ็ดตะโรโฮเฮจนเกือบสว่างจึงได้ส่งปลง ป่านนี้มันตื่นนอนกันหรือยังก็ไม่รู้ ผมรู้เรื่องนี้ดีจึงอย่าให้ไปสืบถามให้เสียเวลาเลย” ดังนี้

ความจริงที่แม่ซีเล่าให้ฟังเป็นอย่างนี้ การปรากฏนิมิตก็ปรากฏในคืนเดียวกัน เป็นเพียงแก่ปรากฏตอนดึกสงัดซึ่งผิดเวลากันเล็กน้อย จึงเป็นเรื่องที่น่าคิดสำหรับพวกเราที่กำลังตกอยู่ในห้วงวิภวูหะซึ่งมีทางเป็นได้ด้วยกันโดยไม่เลือกกาลสถานที่และใครๆ

เรื่องที่สอง นี่เป็นหมูป่า นี้น่าประหลาดไปอีกทางหนึ่ง คือหมูป่าตัวนี้ก็เที่ยวหากินมาตามชายเขาโดยลำพัง ไม่นึกว่าจะมีคนดักรออยู่ตามบริเวณนั้นเพราะอยู่ห่างไกลจากหมู่บ้านมากนักว่านายพรานไปดักรอยิงสัตว์ป่าที่มากินน้ำในแอ่งหินชายภูเขาเพอญคืนนั้นกรรมของหมูป่าตัวนี้มาถึง จึงลงไปกินน้ำในแอ่งหินที่เขากำลังนั่งห้อยคอยที่อยู่ก่อนแล้ว พอมาถึงน้ำก็โดนยิงตาย

ในขณะนั้นจวนสว่างหมูตัวนั้นก็มาหาแม่ซีซึ่งกำลังนั่งสมาธิภาวนาอยู่ด้วยเพศแห่งบรูษนั้น ก็เล่าเหตุการณ์ที่เป็นมาให้ฟังว่าตนได้ถูกนาย....ยิงตายเสียแล้ว ขณะที่มากินน้ำเพราะความหิวโหยแม่ซีถาม ตอนลงกินน้ำมิได้คิดระวังเนื้อระวังตัวบ้างหรือ การระวังก็ระวังอยู่ตลอดเวลาไม่เคยปล่อยตัวเพราะกลัวอันตราย ความเป็นสัตว์นี้ลำบากมากไม่มีอิสระในตัวเอง ไปที่ไหนก็มีแต่ภัยแต่เวรรอบด้าน ต้องระวังตัวอยู่เสมอ แม้เช่นนั้นก็ยังถูกเขาฆ่าจนได้

แต่การตายคราวนี้ก็มิได้ตั้งใจเสียตายอะไรยิ่งกว่าการไปเกิดในภพต่อไป กลัวจะไปเกิดเป็นสัตว์อีกดังที่เคยเกิดมาแล้วซึ่งแสนทุกข์ทรมาน เพราะความอดอยากและการระวังภัยนั้นแลพาให้เกิดทุกข์ จนกลายเป็นชีวิตที่เต็มไปด้วยความระแวงระวังอยู่รอบด้านไม่เป็นอันกินอยู่หลับนอน ที่ตะเกียกตะกายมานี้ก็เพราะความกลัวการเกิดจะผิดพลาดไม่อาจห้ามได้หากไม่มีบุญช่วยค้ำชูอุดหนุน จึงได้กระเลื่อกระสนมาพึ่งบุญบารมีคุณแม่ผู้บำเพ็ญธรรมมีบุญคุณค้ำหนุนโลก ได้ช่วยอนุเคราะห์เมตตาสัตว์ผู้อภัพอับวาสนาในคราวนี้ด้วยเถิด อาจได้ไปเกิดในที่และกำเนิดอันสมหวัง

ผมไม่มีสมบัติใดติดตัวพอเป็นเครื่องอุปถัมภ์ในภคิภพ มีแต่ร่างกายเนื้อหนังที่ถูกทำลายตายไปเมื่อคืนนี้เท่านั้น พอได้ถวายเป็นทานบูชาธรรมแต่ท่านผู้ทรงธรรมบำเพ็ญพรตมจรย์ จึงได้มากราบเรียนวิงวอนไว้เพื่อคุณแม่ทราบเหตุการณ์และอนุเคราะห์ด้วย คือเวลาเขาเอาอวัยวะเครื่องภายในอันเป็นของมีค่าและเนื้อหนังมังสา อวัยวะภายนอกของผมมาให้ท่านที่นี้ ขอคุณแม่ได้โปรดเมตตาบริโศกขบฉันให้ผมด้วยเถิด เพื่อบุญอันเกิดแต่ทานนี้ได้เป็นเครื่องอุดหนุนเชิดชูให้ผมได้ไปเกิดเป็นมนุษย์ในภพต่อไปสมความมุ่งปรารถนา

สิ่งที่เป็นน้ำใจอันประสงค์อยากถวายทานอย่างยิ่งของผมนั่นคือเครื่องในแห่งอวัยวะของหมูที่ตายอันเป็นตัวผมเอง แต่มนุษย์มี

ความละโมภโภมากกว่าสัตว์ทั้งหลาย จึงกลัวว่าเนื้อชิ้นใดที่ดีๆ เขาจะเก็บสิ่งสมไว้เพื่อพุงของตัวมากกว่าเพื่อทำบุญ แล้วไม่นำมาให้ทานเพราะกลัวจะหมดจากลิ้นจากปากด้วยอำนาจกิเลสตัวโลกพาให้เป็นไป ผมจึงมีความวิตกกังวลมาก เกรงไม่สมใจที่อยากให้ทานในวาระสุดท้าย

แม่ซีได้เมตตาอบรมสั่งสอนเขาพร้อมกับให้ศีลให้พรและแผ่ส่วนกุศลแก่เขา ขอให้ได้ไปเกิดในกำเนิดที่มุ่งหมายตามใจหวัง เขารับอนุโมทนาส่วนบุญแล้วได้ลาจากไปในขณะนั้น

พอรุ่งเช้าแก่ก็มากระซิบบอกคณะแม่ซีด้วยกันว่า แกนึ่งทำสมาธิภาวนาอยู่ตอนตีกราวสามนาฬิกา ได้มีนิมิตปรากฏเห็นบุรุษคนหนึ่งเข้ามาหาด้วยท่าทางที่มีความทุกข์ทรมานใจมาก เมื่อถูกถามก็ได้ความว่าบุรุษนั้นเป็นหมูปาอาศัยอยู่ในภูเขามาหลายปี เมื่อคืนขณะหมูปาตัวนั้นลงมากินน้ำที่แอ่งหินชายภูเขา จึงถูกนาย...อยู่หมู่บ้าน...ซึ่งนั่งห้างคอยที่อยู่ยิงตายในขณะนั้น

จากร่างหมูตัวที่ตายนั้นจึงนิรมิตเพศเป็นมนุษย์มาหาฉัน แสดงความประสงค์อยากอุทิศร่างกายอวัยวะของตัวที่ถูกเขาฆ่าให้ทานแก่พวกเราเพื่อรับประทานเนื้อหนังมังสาของเขา เพื่อภพต่อไปเขาจะได้เกิดเป็นมนุษย์เพราะผลแห่งทานนี้ จึงได้เล่าเหตุการณ์ให้ทราบล่วงหน้าว่า เมื่อเขานำเนื้อหนังมังสาส่วนใดก็ตามมาให้ทาน

ที่นี่ ขอให้พวกเราอนุเคราะห์เมตตาบริโภครักษาให้เขาด้วย เพื่อบุญนี้จะได้เกื้อหนุนเขาได้ไปเกิดเป็นมนุษย์ในภพชาติต่อไป

ทำไมจึงเป็นอย่างนี้ก็ไม่ทราบ ฉันเองก็ไม่เคยปรากฏเช่นนี้มาก่อนเลยที่สัตว์เดียรัจฉานจิตใจบุญอยากให้ทานเนื้อหนังของตนดังหมูป่าตัวนี้ ถ้าเป็นความจริง คอยสังเกตดูต่อไป จะจริงหรือเท็จประการใดบ้างก็ทราบกันคราวนี้เอง

เป็นที่น่าประหลาดและอัศจรรย์อยู่ไม่น้อย ถ้าตามเหตุผลที่เป็นมานี้ คือ พอสายหน่อยประมาณแปดนาฬิกา ก็เห็นผู้หญิงสองสามคนกับภรรยาของนาย...นั่นเอง คนหนึ่งนำเนื้อหมูมาให้ทานที่นั่น พอคณะแม่ซีมองเห็นเนื้อที่เขานำออกแสดง ก็ทราบกันโดยนัยว่าต้องเป็นเนื้อหมูปาตัวนั้นแน่นอนไม่สงสัย เมื่อถามเขาก็ทราบเป็นความจริงทุกประการ แม่ผู้ยิงหมูปาตัวนั้นก็ป็นนาย...จริงๆ ด้วย

นี่คือนิมิตต่างๆ ที่เกิดในสมาธิของนักปฏิบัติบางรายและปัญหาที่เกิดจากสมาธิก็มีมากดังกล่าวมา จึงขอยุติไว้เพียงเท่านี้

ประวัติ ที่ปรากฏในหลายๆ

สมเด็จพระสังฆราช ทรงสนทนารธรรมกับคุณแม่*

เมื่อประมาณ พ.ศ.๒๕๐๙-๒๕๑๐ **สมเด็จพระญาณสังวร
สมเด็จพระสังฆราช** ขณะนั้นทรงดำรงสมณศักดิ์ที่ “**พระสาสน-
โสภณ**” ได้ไปที่วัดป่าบ้านตาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี และ
พำนักอยู่หลายวัน ในตอนนั้นคุณแม่ชีแก้วและคณะแม่ชียังอยู่ที่
วัดป่าบ้านตาด ท่านได้สนทนารธรรมกับคุณแม่ โดยมีองค์หลวงตา
มหาบัวและคณะแม่ชีร่วมรับฟังด้วย ใจความการสนทนารธรรมมี
ดังต่อไปนี้

* เทปบันทึกคำสนทนาจากวัดป่าบ้านตาด

พระสาสนโสภณ : (เทพตอนนี่ความไม่ชัดเจน)

คุณแม่ : เรื่องความเพียรจนตัวเองไม่รู้สึก... ไม่รู้เลย ไม่รู้เรา ไม่รู้จักิต เวลามันจะเป็นขึ้นมา รู้ขึ้นมาๆ อะไรก็รู้หมด รู้ขึ้นมาๆ รู้ขึ้นมารวมลงที่ใจหมด รู้เข้ามาๆ แล้วตกวบลงไปทีไร แล้วก็มิแต่รู้ตัวเดียวเท่านั้น รู้มาก รู้น้อยมันก็รู้หมดเลย มีมากมีน้อยมันก็รู้หมดเลย.....มันเป็นอย่างนั้น ไม่รู้ว่ามันจะเป็นอะไร. (หัวเราะ)...

พระสาสนโสภณ : ขึ้นอยู่กับทำลิ่งนั้น.....

คุณแม่ : ก็ช่วงนั้นพระอาจารย์ไปเที่ยวรดุดงค์ท่านยังไม่กลับ การภาวนาไม่เป็นเหมือนอย่างเก่า รู้สึกอัศจรรย์ใจ มันเป็นอย่างไร ใจนี้แหละ ภาวนาไม่เป็นอย่างเก่านี้ แต่ก่อนแล้วพอภาวนาลงไป รู้สึกว่ามันมีอะไรขึ้นมา เมื่อท่านอาจารย์กลับมา ท่านถามว่าเป็นอย่างไรสมาธิภาวนา ถ้าภาวนาไม่มีอะไรอาตมาจะเห็นท่านว่าอย่างนั้น... ก็เลยเล่าเรื่องให้ท่านฟัง เหมือนกับเล่าให้พระเดชพระคุณฟังนี่แหละ ท่านก็ตอบปัญหาให้หมด อันนั้นเป็นอย่างนั้น อันนี้เป็นอย่างนี้.... ท่านจึงบอกว่า เอ้า! ให้พิจารณาดูว่าใจเรามันเป็นอย่างไร มันออกไปอย่างไรก็ต้องรู้..... ก็เลยมานั่งภาวนา มานั่งภาวนาภาวนาไปไม่รู้สึกอะไร มีแต่ผู้รู้ผู้ดูขึ้นมาในใจ แล้วมีเสียงพูดแจ้วๆ บอกท่านหมดเลย ท่านบอกว่า ท่านเองก็พูดขึ้นมาเหมือนกัน..... “พระอนุรุทธขึ้นเต็มดวง สว่างไสว ใจคอพระอนุรุทธแจ้งเต็มดวง ใสสว่าง เหมือนพระจันทร์สว่างไสวเต็มดวง.....” หมดเท่านั้นแหละ

ไม่รู้จักถูกจักผิด ขอภัยอย่าโกรธเลย พระเดชพระคุณ ชำน้อย ก็ไม่รู้อะไร แล้วแต่พระเดชพระคุณ.... ขอภัย พระเดชพระคุณ ขอนิมนต์

พระสาสนโสภณ : ยังต้องการจะฟัง

คุณแม่ : รู้หมดทุกสิ่งทุกประการ ธาตุสี่ ชั้นห้า ดิน น้ำ ลม ไฟ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ความโกรธ ความโลภ ความหลง ทั้งหลาย มันก็เป็นอยู่ตามสภาพของมัน แล้วก็ลองพิจารณา ให้มันเป็นอย่างเก่ามันก็ไม่เป็น เกิดมาแล้วก็ดับ ถ้าเกิดก็เกิดเป็นชาติใหม่ เป็นอย่างนี้ละ ไม่ใช่ชาติเก่า ตายแล้วเกิดชาติใหม่ ไม่ใช่เป็นชาติเก่า จักถูกหรือผิดก็ไม่รู้ ขอเล่าถวายเพียงเท่านี้ ขอภัย ถ้ามันผิดไป ผิดถูกก็ขอภัย

พระสาสนโสภณ : คิดอย่างไรกับชาติเก่าชาติใหม่

คุณแม่ : โอ๊ย! ชาติเก่าชาติใหม่นี้ เมื่อเทียบกับตัวเรา เหมือนพวกเรานอนหลับ นอนหลับไปสนิทไม่รู้สึกรู้สีกตัว เวลาตื่นขึ้นมาแล้วก็รู้สึกตัว ยังเป็นตัวคนผู้เก่า เป็นคนผู้เก่า เขาก็ว่า อ้าว! สิ่งของชนิดนี้ก็ลืมไปแล้ว ของชนิดนี้ก็ลืมไปแล้ว เขาเมาเหล้าเขาก็หลงหมด หลงตัวนี่อะไรก็วางทิ้งไว้..... คนเราเอาอะไรไป คือจะเป็นอย่างนั้น ก็ไม่รู้ มันถูกก็ไม่รู้ คือจะเป็นอย่างนั้น

พระสาสนโสภณ : เป็นคนเดียวกันแต่ว่าเปลี่ยนสังขาร ไซ้ใหม่

คุณแม่ : สังขารก็สังขารอันเก่า กายก็กายอันเก่า ยังเปลี่ยนแต่ผู้รู้เท่านั้น..... ยังอยู่แต่ผู้รู้เท่านั้น เป็นอย่างนี้ ขอภัยด้วยเถิด แล้วพวกเรามีสิ่งของอะไร..... อะไรก็มีหมดทุกสิ่งทุกประการ สิ่งนั้นก็ไต่เก็บ สิ่งนี้ก็ได้รักษาไว้ พยายามรักษาไว้ แล้วของสิ่งนั้นมันก็ดับไปหมด ไม่มีอะไรมาปกป้องรักษา มันก็อยู่เรื่อยๆ เปื่อยๆ คนเราไม่มีอะไร คนจนๆ นี่เอง

พระสาสนโสภณ : หมายถึงว่าที่รู้สึกว่าเป็นอย่างนั้น สำหรับแม่แก้ว ไซ้ใหม่

คุณแม่ : ไซ้ เจ้าค่ะ

นิมิตทำวธรรมกถึกมาขอเกิดเป็นลูก

คุณแม่เล่าว่า เมื่อคืนนี้ได้นิมิตว่าตัวเองได้เหาะขึ้นไปคลอດลูกบนอากาศ แต่ไม่เหมือนกับที่ชาวโลกเขาคลอດลูก ไม่มีเลือดไม่มียาง ไม่สกปรก เป็นลูกผู้ชาย ผิวพรรณเหลืองดังทองคำ มีรัศมีออกโดยรอบ ขณะอยู่ในท้องแม่ก็ใสเหมือนกับมองเข้าไปในแก้ว คลอດออกมาแล้วก็ลุกกราบได้ทันที พร้อมกับบอกชื่อว่า “ทำวธรรมกถึก”

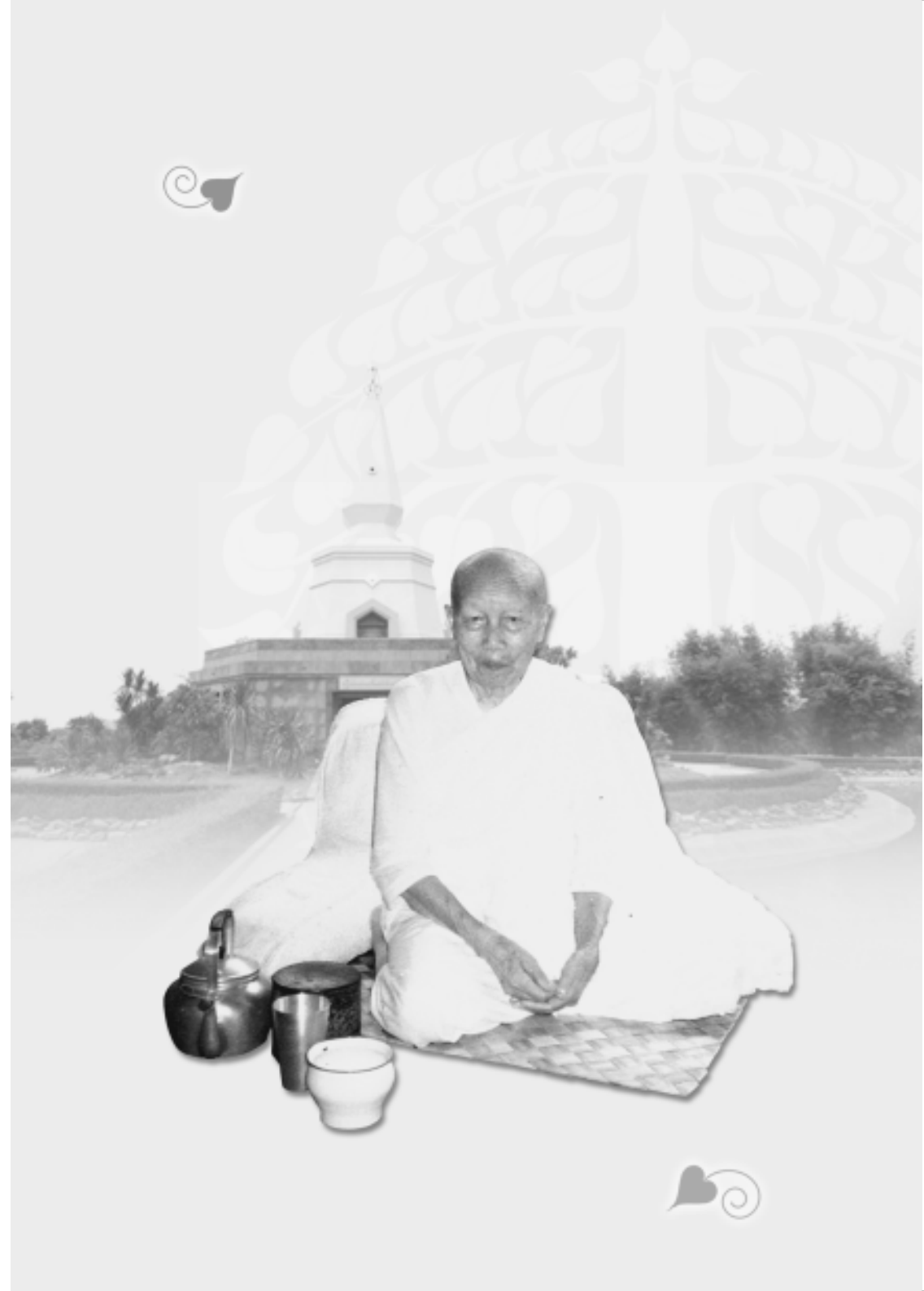
คุณแม่ถามว่า “ทำไมจึงอยากเกิด” ได้รับความตอบว่า “จะลงมาบำเพ็ญบารมีจึงมาขอเกิดกับคุณแม่ก่อน ไม่ประสงค์จะเกิดในครรภ์ของมนุษย์ ขอเป็นลูกของคุณแม่” ขณะพูดคุยกันอยู่นั้น พระผู้ใหญ่ท่านหนึ่งก็มารับทารกของค่านั้นไปเลี้ยงไว้ ต่อไปภายหน้าเด็กคนนี้จะต้องได้บวชและอยู่รับใช้ใกล้ชิดท่าน

คุณแม่พยากรณ์ไว้ โดยบอกถึงชื่อพ่อ-แม่ของเด็กทารกคนนั้น และติดตามถามข่าวว่าพ่อ-แม่ของเด็กได้ลูกชายจริงไหม และยังบอกอีกว่า เด็กจะอยู่ได้เพียง ๓ วัน แล้วจะมีผู้มาแทน

เหตุการณ์ตามนิมิตก็เป็นจริงทุกอย่าง คือเมื่อเด็กทารกคลอดแล้วก็ร้องอูแว้เกือบตลอดทั้ง ๓ วัน จนเย็นวันที่ ๓ ก็สลบไป พ่อ-แม่ และญาติของทารกก็ว่าวันนี้เย็นค้ำมืดแล้ว พรุ่งนี้ค่อยเอาไปฝัง จากนั้นได้เอาผ้าห่มห่อเด็กเอาไว้ พรุ่งอรุณวันใหม่ ซึ่งเป็นความหวังครั้งสุดท้ายของผู้เป็นพ่อ-แม่ ผู้เป็นแม่ก็บีบน้ำนมจากเต้านมใส่ช้อนแล้วใช้สำลีสุบน้ำนมค่อยๆ ตะเทที่ริมฝีปากของทารก และน้ำนมได้ซึมไหลเข้าสู่ปากลงสู่ลำคอ จนที่สุดทารกก็ขยับปากขยับคอได้ จึงรู้ว่ายังไม่ตาย

เมื่อครบกำหนดวันออกไปแล้ว พ่อ-แม่ของเด็กรีบพาเด็กไปกราบคุณแม่ทันที คุณแม่พูดว่า “ไม่ต้องเอามาให้แม่หรอก เขามาหาก่อนที่จะไปอยู่กับพวกเธอแล้ว เลี้ยงเขาให้ดี เขามาอาศัยร่างที่ได้จากโยม จึงนับว่าเป็นลูกของโยม ต่อไปภายหน้าเขาจะได้บวช คำชูพระพุทธานุสาสนา”

(โลกนี้โลกหาได้ หน้า ๙๔)

นิมิตเทพบุตรมาขอเกิดเป็นลูก

นิมิตที่เป็นจริงของคุณแม่อีกเรื่องหนึ่งก็คือ เรื่องที่เทพบุตรคนหนึ่งจะจุติมาเกิดเพื่อสร้างบุญบารมีในบวรพระพุทธศาสนาสืบธรรมไว้ โดยคุณแม่เล่าว่า “ก่อนที่จะมาเกิด เทพบุตรตนนั้นได้ลงมาয়โลกมนุษย์ เพื่อมาเสาะหาที่เกิด คือเสาะหาผู้จะได้เป็นพ่อเป็นแม่ ชาติตระกูลและลำดับการเป็นลูก แต่เป็นเพราะบุญเก่าส่งผลให้ จึงได้มาพบปะกันตอนที่อยู่ภูแก้ว”

จนที่สุดผู้เป็นแม่ตั้งท้องได้ ๖ เดือน พระอินทราธิราชผู้เป็นหัวหน้าเทวดาอยู่บนสวรรค์พร้อมเทวดาหมู่มาพากันนำเทพบุตรตนนั้นมาถวาย วันที่หมู่เทวดาเอามาส่งนั้น มีแสงสว่างไสวทั่วไปหมดในแถบถิ่นนั้น แต่รู้ได้เฉพาะคุณแม่กับคุณแม่แดง (แม่ซีมะแฉ่ ผิวข่า) แต่คุณแม่แดงท่านไม่ได้พูดให้ฟัง ในตอนหลังจึงได้พูดกับพระอาจารย์ผู้ใหญ่ ท่านจึงว่า “สามเณรรูปนี้ได้เห็นตั้งแต่ลงมาเสาะหาที่เกิด จึงได้ชวนให้มาเกิดกับ.....”

วันนั้นเทพบุตรลงมาแล้วก็บอกว่า “จะมาขอเป็นลูกของคุณแม่ซี” คุณแม่ก็บอกว่า แม่บวชแล้วไม่อาจที่จะให้ใครมาเกิดด้วยได้ หากจะเกิดก็ให้ไปเกิด เจ้ากรรมของนาง.....ภรรยาของนาย.....ให้เฝ้ากรรมเอาไว้ เกิดกับสามีภรรยาคุณี้แหละ ต่อไปภายหน้าก็จะได้บวชในพระพุทธศาสนาตามประสงค์ ผู้เป็นพ่อเป็นแม่ก็เป็นชาวไร่ชาวนา ก็พอที่จะส่งเสียให้เรียนหนังสือพออ่านออกเขียนได้ ถ้าหากถือเอาพ่อ-แม่คุณี้เป็นที่เกิด เกิดมาในตอนนั้นก็ดีกว่า เพราะเป็นลูกที่เกิดกลางๆ เกิดมาแล้วพ่อแม่จะไม่ห่วงหาอาลัยนัก เพราะคนแถบถิ่นนี้เขารักและห่วงอาลัยลูกคนแรกและคนสุดท้ายเท่านั้น หากจะเกิดกับสามีภรรยาคุณี้ก็จะได้เป็นลูก

คนกลาง กอปรกับต้นตระกูลของเขาก็ฝากใฝ่สนใจใฝ่ใจในพระ
พุทธศาสนา จัดเป็นตระกูลสัมมาทิฐิ

เทพบุตรตนนั้นก็ว่า “จะรับรองได้อย่างไรว่า เมื่อเติบโต
พอที่จะบรรพชาอุปสมบทแล้วจะได้บรรพชาอุปสมบทตามประสงค์”
คุณแม่ว่า “แล้วแต่บุพกรรมของท่านเอง” เมื่อได้สนทนาตกลง
ตัดสินใจกันแล้ว พระอินทราชาผู้เป็นหัวหน้าเทวดาทิ้งหลายก็
กลับสวรรค์ไป เหลือแต่เทพบุตรผู้จะถือกำเนิดในครรภ์มนุษย์
ต่อไป

หลายวันต่อมาคุณแม่จึงเรียกสามีมารรยามาพูดคุยให้ฟังตาม
เรื่องราวที่ปรากฏในนิมิตและออกปากขอทารก สามีมารรยามาคู่นั้น
ก็ตกลงถวายให้เป็นลูกของคุณแม่ตั้งแต่นั้น เมื่อครบกำหนด
คลอดได้คลอดออกมาเป็นเด็กผู้ชาย รูปร่างหน้าตาอวัยวะครบถ้วน
สมบูรณ์ พ่อของเด็กได้มาราบเรียนคุณแม่ทราบ คุณแม่บอกว่า
ให้ตั้งชื่อว่า..... ปัจจุบันได้อุปสมบทในบวรพระพุทธศาสนา
สมความประสงค์และเป็นลูกศิษย์องค์สำคัญมากรูปหนึ่งของ
องค์หลวงตาพระมหาบัว ญาณสัมปันโน

(โลกนี้โลกหาได้ หน้า ๙๑-๙๒)

คุณแม่ชีแก้วทำนายหลวงปู่เขียน จิตลีโล

ในสมัยที่หลวงปู่เขียนออกฝึกหัดปฏิบัติอยู่กับท่านพระอาจารย์
มั่นนั้น ท่านเล่าว่ามีแม่ชีอยู่คนหนึ่งชื่อ แม่ชีแก้ว เสียงล่ำ ซึ่งแม่ชี
ผู้นี้ท่านพระอาจารย์มั่นกล่าวว่าเป็นผู้ที่มีธรรมะ เป็นผู้ประพฤติดี
ปฏิบัติชอบ ได้ทำนายท่านไว้ว่า “ท่านมหาบวชมาแล้ว ชาตินี้เป็น
ชาติที่ ๓ และจะอยู่ในเพศบรรพชิตนี้ตลอดไปจะไม่สึก ชาติที่
บวชครั้งแรกนั้นท่านมหาบวชเป็นสามเณรอายุได้ ๑๗ ปี ก็สึก
ชาติต่อมาก็บวชเป็นสามเณรอีกอายุได้ ๑๙ ปีย่างเข้า ๒๐ ปี แต่
ยังไม่ได้บวชเป็นพระก็สึกอีก ชาตินี้เป็นชาติที่ ๓ และได้บวชเป็น
พระอีกทั้งจะอยู่ต่อไปได้ตลอด จะไม่ลาสิกขาออกไปเป็นฆราวาส
จะอยู่ในเพศพรหมจรรย์ตลอดไป” หลวงปู่ก็พูดว่า “ถ้าหากอาตมา
อยากจะสึกจะอย่างไร คืออยากสึกมากๆ อดไม่อยู่ แล้วก็สึก
ไป” คุณแม่ว่า “ไม่เป็นเช่นนั้น ถึงแม้ว่าท่านมหาจะอยาก
สึกอย่างไรก็ตาม แต่สำหรับชาตินี้แล้ว ท่านมหาจะต้องอยู่ในเพศ
พรหมจรรย์นี้ตลอดไป ไม่สึกแน่นอน” หลวงปู่กล่าวว่า ก็ได้แต่
รับฟังไว้คอยสังเกตดูตัวเองอยู่ตลอดมา

(จิตลีลานุสรณ์ หน้า ๒๗)

ประมวลคำสอน

ของ คุณแม่ชีแก้ว เสียงล้ำ

คุณแม่ชีแก้วในวัย ๕๑ ปี
ได้บรรลุนิยามที่แคร์ได้ต้นพะยอมต้นนี้
เมื่อ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๔๙๕

คำพูดคำสอนของคุณแม่โดยมากแล้วท่านจะพูดเป็นภาษาไท
ซึ่งมีลักษณะเฉพาะของภาษา อีกทั้งท่านมักพูดเป็นคำคล้องจอง
สุภาพิต คำพญา จึงยากแก่การฟังและแปลความ แต่ด้วยความ
พยายามของคณะศิษยานุศิษย์ผู้เคยอยู่รับใช้ใกล้ชิด ก็พอประมวล
คำสอนของคุณแม่ได้ดังนี้

- โลกอันนี้เป็นเอกนาถ หาทุกข์ก็ได้ หาสุขก็ได้ หาประโยชน์
และมีใช้ประโยชน์ หานรก หาสวรรค์ หามรรค หาผล หานิพพาน
หาอะไรก็ได้หมด โลกนี้โลกหาได้

- เกิดเป็นคนต้องมีความอดความทน มีความอุทิศสาหะ
พากเพียร ให้เล่าเรียนตายเกิด ตายเกิดอยู่นี้แหละ

- ผู้ใดเกิดได้ตายทุกคน แสนทุกข์แสนยาก แสนลำบาก หัวใจจิตใจนี้

- ความเกิดความตายมันมีอยู่ทุกหมู่สัตว์ ไม่ว่าสัตว์บุคคล ตัวตนเราเขาเจ้าช้อยข้าทั้งหลายก็มีตายกับเกิด เด็กน้อยผู้ใหญ่ ตายไปเสมอกัน

- ให้เชื่ออยู่ในความตาย จะตายเข้าตายเย็นเรามีรู้จัก ความตายได้เวลาของเขา เขาก็มาเอาไป น้อยใหญ่เสมอหน้า

- ให้พากันตั้งใจภาวนา ทำสมาธิ อย่าเกียจคร้าน เอาขันธห้า เป็นชั้นบูชา เอาหัวใจเป็นเทียนได้ส่องทาง ให้พบเห็นทางพ้นทุกข์ เกิดเป็นคนให้ตั้งอยู่ในศีล อย่าได้หมิ่นต่อกรรม

- ทุกข์ยากแท้ ทุกข์ตั้งแต่เกิด ทุกข์จนสุดท้ายตายแล้วก็ยังทุกข์อยู่

- อย่าได้กินแล้วนอนคือหมูคือหมาเด้อ ลูกแม่เด้อ ลูกเอ๋ย ให้ฟังความแม่ ให้แน่นความหน่าย ให้อายุความเกิด ให้เปิดความสุข อย่าเมานั่งจุกนั่งเจ้า อย่าเฝ้าแต่กองขี้เถ้าของตน

- อย่าให้เสียทีบวชเป็นชีแล้วนี้ ให้เป็นชีแท้ๆ อย่าเอาแห่ (หินกรวด) มาปน อย่าได้เป็นแม่ขาวแม่ขิว (เหม็นเขียว) แม่หลิวตา เข้าบ้าน อย่าได้เป็น แม่ชีคร้าน ขี้ความ ขี้ขอ แม่มีพอความอยาก

แม่มียากความตาย แม่มีอายุความเฒ่า แม่มีเล่าความกรรม ลูกแม่ ทุกคนอย่าได้เป็นอย่างนี้

- ลูกเอ๋ยหากพอใจมาเป็นลูกแม่ แม่เฒ่าเห่อฟัง (ให้เชื่อฟัง) แม่จ่อมเห่อ (บ่นให้) ว่าแม่สอน แม่คอนเห่อ (ให้) ลูกแม่ทาบ แม่ กัมขาบ (กราบ) เห่อลูกแม่ ตามเด้อลูกเด้อ

- เกิดแล้วตายเล่า เกิดเก่าตายตาม เชื้อนามหน่อพระ (พุทธ) เจ้า อย่าเน่าเล่นเหม็นโห (หึ่ง) ตายให้แท้ ตายให้จริง ตายทิ้ง วางขันธ ตายเห่อ (ให้) ทั่นกรรม ตายน่า (ตาม) พระ (พุทธ) เจ้า ตายแล้วเข้าพระนิพพาน

- รีบตั้งใจภาวนาได้ (นะ) ครั้นมีตั้งใจภาวนา บาด (เวลา) แม่ตายจะบ่ให้ (ร้องให้) หว้ามๆ (เสียใจ) อยู่ จะได้แต่ชายพื่นอายุ โต้ (ตัวเอง)

- อย่าอ้างกาลอ้างเวลา อย่าไปอ้างว่ายามมีเชื้อน้ำหลาย สายมาอ้างว่าแดดฮ้อน (ร้อน) ดึกออนซอน (ยามดึกสงัด) อ้างว่านอนบ่พอตา ขี้แจ้ง (สว่าง) มาคิดหาแต่ทางไป

- อย่าไปฟังแต่ความของกิเลสตัวขี้เกียจขี้คร้าน อย่าไปเฒ่า (พูด) ต้านความธรรมนักราชัญญ์ คนขี้ตลาดเป็นแต่อ้างกรรมคำ ของโต (ตน) โหมมิโง โตมิติง คลำคิงแต่หมองนอน (เหมือนคนตาย)

- ให้ภาวนาดูกองทุกข์ เกิดมาแล้วมันมีแต่ทุกข์ อยากรู้ทุกข์ ไม่อยากรู้ทุกข์ อิมก็ทุกข์ไม่อิมก็ทุกข์ นั่ง นอน กิน ถ้ายก็ทุกข์ อยู่ทุกเมื่อ ทุกข์ใจๆ บ่ไล่มือถิมวัน (ทุกข์ตลอดไม่ว่างวัน)

- ทุกคำเข้าให้ตั้งต่อแต่ภาวนา วันคืนคิดถึงบุญสมสร้าง

- อย่านำไปอวดชาวบ้านกล่าวสามหา ตัวชี้ย้าย (ชี้เทร) ห่อ (ให้) หลบอยู่คือกบ เห็นคนมาจะโตนหลบลงน้ำ (กระโดดลงน้ำ) ตัวเป็นคนง่อยอวดโต (ตน) ฉลาด

- อย่านเป็นคนหลัก หลอกอวดตัวดี ถ้าผู้ใดอวดว่าตัวเป็นคนดี เป็นคนหลัก เป็นคนฉลาด คนนั้นเป็นคนใ้ใจเบาผิวดินัย แต่คนดีนั้นใ้ใจนั้นตั้งอยู่ในธรรม

- ให้ตั้งใจรักษา กาย วาจา ใจ ให้รักษามารยาทให้เรียบร้อย อย่านเป็นคนพูดมากเอายากใส่แต่ตัว อย่านเป็นคนลืมโต ให้ลืมเพิ่น เว้าห่อระวังโตโหห่อระวังคอ ถ้ามีรักษาคำว่าผิดกะมิผู้จักโต ว่าแต่โตเว้าแมนเว้าถัก (ให้สำรวมระวัง กาย วาจา ใจ)

- เวลาเขาตำเขาอย่าด่าตอบ เวลาเขาซังเขาอย่าซังตอบ เวลาเขาฮ้ายเขาอย่าฮ้ายตอบ เวลาเขานินทาเขา เขาอย่าเว้าพื้นดินชี้ฝอย

- คนจริงนึ่งเป็นใ้ คนพูดได้นั้นไม่จริง

- นกขี้ขี้ในขี้ว่าดี ชะนีขี้ขี้ในขี้ว่าไม้นั้น หลวมพูนหลวมพี
หาบ่อนเอามีได้
- เสียหนีให้สุด ขุดให้ถึง เบ่งให้สู้ ดูให้เป็น เห็นได้แนวใน
ดวงแก้วทั้งสาม
- มิเห็นดมิเป็น มิเห็นมิสู้
- โตบุญนันทัดำกั้นกาน โตบาบนั้นหัวโล้นหม่เหลือง (สอน
แม่ซีไม่ให้ใกล้พระสงฆ์)
- คีลอยู่ที่ละ พระอยู่ที่ใจ
- ฮักกันแล้วกูมึงอย่าได้ว่า แม่หนีซัง (เกลียด) ท่อฟ้าความ
ฮ้ายอย่าได้จา (พูด)
- คนเฮานี้คือกันทั้งโลก เกิดแล้วบอกลับปั้นตำว ตายเสียงคู
ชูคน
- เก้าทานสิบทาน บ่ท่ทานสังฆะเจ้า
- ค่อยคิดค่อยแก้ ค่อยแก้ค่อยตั้ง ค่อยชุดค่อยชน ค่อย
คั้นค่อยค้ำ ค่อยทำค่อยสร้าง ค่อยถางค่อยหวาน ค่อยขั่นค่อยแฉ้น
แม่หนีหากสีได้ก่อนคำ

- ใจอยากหยุง ควายหลายโตจิ้งจ่อง โตหนึ่งช่องง่าคอง โต
สองช่องง่าขาม โตสามช่องง่าหมี โตสี่ช่องง่าหว้า โตห้าช่องง่าบก
โตหกช่องง่าแต่ ไผลิมาช่วยแก้ควายข่อยจั่งลีไป

- สุกอยู่ต้นบปานฝานห้วบ่ม เพิ่นบ่มให้กะบปานบ่มเอง

- เฒ่าหูหวาย เฒ่าตายดอก เฒ่าหยอกหลาน เฒ่าหาญป่า
เฒ่าจำแห เฒ่าแวะให้แวะสวน เฒ่าแดดเฒ่าลม เฒ่าสมสินสร้าง
เฒ่าอ้างตำรา เฒ่าคีลภาวนาเข้าวัด

- รักษาศีลเอาไว้ใจเที่ยงภาวนา สลึงเดียวกะบได้หา สู้เจ้า
อย่าซี้คร้าน สมถะวิปัสสนาพร้อม เป็นการไกลกิเลส ละให้หลุด
ลงให้เสียง ผลเที่ยงแม่หนีพพาน

น ้อ ม บู ช า วิ สุ ท ธิ ธิ ร ร ม

เด็กหญิงผู้หนึ่งนามว่า “**ตาไป เสียงล้ำ**” กำเนิดในครอบครัว
สัมมาทิฐิ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๔ มีจิตใฝ่ธรรมตั้งแต่วัยเด็ก ได้มี
โอกาสถวายที่ดินให้ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ทำเป็นที่พัก
ของพระชุดงคกรรมฐาน ต่อมา**ท่านพระอาจารย์เสาร์ กนตสีโล**
และ**ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต** พร้อมด้วยคณะศิษย์ ประมาณ
๖๐-๗๐ รูป ได้มาใช้สถานที่ดังกล่าวในการบำเพ็ญสมณธรรม
นับว่า “**ตาไป เสียงล้ำ**” ได้สะสมบุญกุศลไว้อย่างประมาณมิได้

ในระยะนั้นเอง ท่านพระอาจารย์มั่นได้แนะนำสั่งสอนให้
ภาวนา ในวันแรกก็นำไปปฏิบัติ เป็นผลให้จิตสงบลงเป็นสมาธิ
นานถึง ๗ ชั่วโมง แสดงว่า ตาไปทำบุญกุศลมาแต่ปางก่อน จึง
เรียนรูธรรมได้รวดเร็วมาก นับว่าหาได้ยาก ผลการภาวนาจิต

โลดโผนมาก เมื่อท่านพระอาจารย์มั่นจะจากที่พักสงฆ์หนองน่องไป จึงได้สั่งตาไปให้หยุดภาวนา จะใช้ชีวิตทางโลกสงสารก็ปล่อยไปตามยถากรรม ต่อไปจะมีครูบาอาจารย์มาสั่งสอนเอง

ในปี พ.ศ.๒๔๖๑ ตาไปก็แต่งงาน แต่ไม่มีลูก จึงขอเด็กคลอดใหม่มาเลี้ยงเป็นลูกชื่อว่า “แก้ว” จึงได้นำมาเรียกใหม่ว่า “แม่แก้ว” ท่านเห็นทุกข์ เมื่อหน่วยชีวิตทางโลก จึงออกบวชเป็นชีในที่สุดก็พบท่านพระอาจารย์มหาบัว ญาณสัมปันโน มาเป็นครูอาจารย์สั่งสอนอุบายธรรม กระทั่งได้ทรงมรรคผลในที่สุด

เมื่อปี พ.ศ.๒๔๖๐ ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต (อายุ ๔๗ ปี) บอกตาไปว่าจะมีครูอาจารย์มาสอน ขณะนั้นท่านพระอาจารย์มหาบัว เพิ่งอายุได้ ๔ ปี เพราะเกิดปี พ.ศ.๒๔๕๖ ท่านพระอาจารย์มั่นได้ทราบล่วงหน้าและเป็นจริง เมื่อปี พ.ศ.๒๔๕๔ ท่านพูดไว้ ๓๔ ปี ล่วงหน้า จนกระทั่งท่านพระอาจารย์มหาบัว อายุได้ ๓๗ ปี หลังจากบรรลุมรรคผลที่หลังดอยธรรมเจดีย์ ปี พ.ศ.๒๔๕๓ แล้วจึงได้จุดธูปมาปักที่ถ้ำนางนางแอน หมู่บ้านห้วยทราย ถ้าท่านไม่มีอนาคตตั้งสัจฉญาณแล้วจะทราบได้อย่างไร

หลังจากคุณแม่ชีแก้ว เสียงล้ำ บรรลุมรรคผลแล้ว องค์หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน ก็ได้เทศนาในหลายโอกาสยืนยันในความบริสุทธิ์ของท่าน จะเชื่อหรือไม่ก็ตาม **เมื่อท่านละสังขารแล้วก็ปรากฏว่าอัฐิได้กลายเป็นพระธาตุ** นี้ก็ย่อมแสดงถึงความ

บริสุทธิ์โดยปราศจากความสงสัย และองค์หลวงตามหาบัวจะรู้ได้อย่างไร ก็แสดงว่าองค์ท่านมีญาณทัศนะรู้แจ้งแทงตลอดในความบริสุทธิ์ของใจ ความสว่างไสวในสามแดนโลกธาตุ ที่ไม่มีสิ่งใดจะปิดกั้นได้ ท่านเปรียบเทียบไว้ว่า **“เราบริสุทธิ์เช่นไร ผู้เฒ่าแม่แก้วก็บริสุทธิ์เช่นนั้น”**

แม้ภาระทางจิตใจได้พ้นแล้ว แต่ภาระทางโลกสงสารที่ท่านเมตตาแก่สรรพสัตว์ผู้ที่มีโอกาสจะสร้างสมบุญกุศลและเพื่อบำเพ็ญบารมีให้เพิ่มมากขึ้น ยังรอความช่วยเหลือหาทางดำเนินอยู่อีกมาก คุณแม่ชีแก้วยังคงเดินตามรอยพ่อแม่ครูบาอาจารย์ อันเป็นพุทธกิจที่พระพุทธเจ้าได้กระทำไว้เป็นแบบอย่างแล้ว คุณแม่ชีแก้วได้สั่งสอนศิษยานุศิษย์อย่างมุ่งมั่น และในที่สุดความป่วยไข้ก็เข้ามาเยือนเป็นธรรมดา จนต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลในกรุงเทพฯ ซึ่งต้องการคณะแพทย์ที่มีความรู้ความชำนาญ มีเครื่องมือที่ทันสมัยมากกว่าในชนบท จนเป็นเหตุให้**แพทย์หญิงเพ็ญศรี มกรานนท์** ลาออกจากราชการมาปฏิบัติธรรม จนที่สุดได้มาเป็นแพทย์อุปัฏฐากดูแลในช่วงปัจฉิมสมัย จนกระทั่งคุณแม่ชีแก้ว ละสังขาร เป็นเวลานาน ๑๔ ปี เพราะคุณแม่ชีแก้วก็ทราบด้วยญาณทัศนะแล้วว่าใครสัมพันธ์อย่างไรกับท่านบ้างเป็นการล่วงหน้าแล้ว

คุณแม่ชีแก้วได้เคยเล่าถึงความสัมพันธ์ของท่านเองในอดีตชาติกับ**ท่านพระอาจารย์ฟัก ท่านพระอาจารย์สิงห์ทอง ท่านพระอาจารย์อินทร์ถวาย** และท่านอื่น ๆ ไว้ล่วงหน้า และสิ่งเหล่านั้น

จะรู้ได้เฉพาะตนและเฉพาะผู้ที่มีความสัมพันธ์ แม้จะกล่าวขาน อาจไม่เชื่อเพราะหลักฐานที่จะยืนยันนั้น ก็ต้องมีผู้รู้ด้านญาณทัศนะ เป็นเรื่องเฉพาะตน จึงขอกกล่าวไว้ให้คิดเป็นการบ้าน ทางพิสูจน์เอาเอง

การที่คุณหมอเพ็ญศรีได้ดูแลคุณแม่ชีแก้วอยู่นาน ย่อมรู้จักปฏิบัติทาการประพตติปฏิบัติ เชื่อมั่นในความบริสุทธิ์ของคุณแม่ชีแก้วอย่างไม่สงสัยแล้ว คุณหมอเล่าว่า ได้ตั้งปณิธานไว้ว่าถ้าหากมีโอกาสเหมาะสมเมื่อใด จะต้องสร้างเจดีย์ประดิษฐานอัฐิคุณแม่ให้ได้ ต่อมาเมื่อท่านละสังขาร ก็ปรากฏว่าอัฐิได้กลายเป็นพระธาตุ ในอีกไม่ช้านัก แต่เนื่องจากรอความพร้อมในหลายๆ ด้าน เป็นเวลานานถึง ๑๔ ปี หลังจากที่ท่านละสังขารเมื่อ ปี พ.ศ.๒๕๓๔ แล้ว จนกระทั่งปี พ.ศ.๒๕๔๘ จึงได้เริ่มสร้างเจดีย์องค์นี้ ก่อนหน้านั้นท่านพระอาจารย์อินทร์ถวาย สันตุสสโก ผู้มีความผูกพันกับคุณแม่ชีแก้วตั้งแต่ยังไม่เกิด ก็ได้ตั้งปณิธานดำริไว้ล่วงหน้าแล้วเช่นกัน ประจวบพอดีที่คุณหมอเพ็ญศรีเป็นหลักให้* จึงสามารถดำเนินการก่อสร้างเจดีย์องค์นี้ได้ พร้อมกับเปิดโอกาสให้ผู้ศรัทธาและศิษยานุศิษย์ได้มีส่วนร่วมในบุญกุศลนี้ด้วย

การลงนามในสัญญาก่อสร้างได้เริ่มขึ้นเมื่อ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๘ และเริ่มก่อสร้างในวันที่ ๙ กรกฎาคม ศกนั้น การดำเนินการก่อสร้างเป็นไปอย่างราบรื่นไม่มีอุปสรรค เสร็จเร็วกว่ากำหนดไว้ในแผนงานการก่อสร้างที่บริษัทเสาสหลักก่อสร้าง จำกัด ได้วางแผนไว้ และได้ปรากฏเหตุการณ์ที่ไม่น่าเป็นไปได้หลายอย่าง ซึ่งจะได้กล่าวถึงในตอนต่อๆ ไป วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๘ กระทำพิธียกฉัตรเจดีย์ เพื่อการประดับตกแต่งให้แล้วเสร็จจากยอดเจดีย์ลงมาโดยลำดับ จนถึงบริเวณยอดปลีเจดีย์ และเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๙ จึงมีพิธีอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุ ซึ่งเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ประทานให้และได้พระบรมสารีริกธาตุ พระอรหันตสาวกธาตุ อีกหลายพระองค์ และองค์ รวมทั้งพระพุทธรูปบูชา พระเครื่อง และสิ่งของมีค่าต่างๆ นำขึ้นประดิษฐานไว้บนยอดปลีเจดีย์ในวันนั้นด้วย กำหนดแผนการก่อสร้างเสร็จตามกำหนดในเดือนเมษายน ๒๕๔๙ ใช้เวลา ๑๐ เดือน

องค์เจดีย์สูง ๒๕.๓๐ เมตร สันฐานทรงแปดเหลี่ยม ยอดเป็นฉัตรติดโมเสกทองคำ เป็นเจดีย์ ๒ ชั้น ชั้นบนประดิษฐานรูปปั้นอิริยาบถนั่งของคุณแม่ชีแก้ว พร้อมองค์ประกอบอื่นๆ และได้อัญเชิญพระเศวตนาครทมสันๆ ขององค์หลวงปู่มั่น ภูริทัตโต และองค์หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน ที่กล่าวถึงคุณแม่ชีแก้ว มาจารึกไว้ด้วย บานหน้าต่าง ๒ ด้านและบานประตูทางเข้าทำด้วย

* คุณหมอเพ็ญศรี มกรานนท์ เป็นประธานดำเนินการก่อสร้าง

ทองแดงมีศิลปะลวดลายเป็นปริศนาธรรม ออกแบบและจัดทำโดย**อาจารย์ภิญโญ สุวรรณคีรี** ศิลปินแห่งชาติ หน้าตานั้นมีลวดลายเป็นต้นพะยอม มีกระแตเกาะอยู่ที่ต้นพะยอม สื่อความหมายเป็นปริศนาธรรมว่า กระแตมีความปราดเปรียวว่องไว เปรียบได้ว่าเป็นจิตใจ จับกระแตมาไว้ในต้นพะยอมสื่อความหมายเป็นปริศนาธรรมว่า ความคุมจิตใจไม่ให้ส่งออกนอก ให้อยู่ภายใน ใช้สติปัญญาพิจารณาพิจารณาธรรม จนเกิดความรู้เห็นกระจ่างแจ่มแจ้ง บรรลุธรรมขั้นสูงได้ต้นพะยอม

สำหรับประตูทางเข้านั้นเป็นก้าวสู่ปฏิบัติภาแนวประพฤติปฏิบัติของพระรัตนตรัย ด้วยเหตุที่คุณแม่ชีแก้วนิมิตที่เบ็ดน้อยทองคำลอยอยู่เหนือน้ำ จิกกินดอกบัวทองคำ ๘ ดอก ดอกบัวก็เปรียบเป็นบัวสี่เหล่า มีภูมิจิตภูมิธรรม บุญวาสนาบาปมีแตกต่างกัน ในที่สุดแห่งการปฏิบัติธรรม คุณแม่ชีแก้วเปรียบได้เป็นบัวเหนือน้ำ ชูดอกออกบานสะพรั่งภายใต้ต้นพะยอม ตามนิมิตในจินตนาการของศิลปิน ดอกไม้บานเป็นพวงพะยอมที่เบ่งบาน จึงเป็นประตุนิมิตแห่งการดำเนินตามปฏิบัติภาพระรัตนตรัยไปสู่โลกุตตรธรรมในที่สุด เข้าประตูไปพบรูปปั้นไฟเบอร์กลาสของคุณแม่ชีแก้ว ผู้เป็นอรหันตสาวิกา อันมีประจักษ์พยานที่พระปรมาจารย์ทั้งสองท่าน คือ หลวงปู่มั่นและหลวงตามหาบัวกล่าวสรรเสริญ

เจดีย์ชั้นล่างเป็นห้องโถงกว้างขวาง ผงังโดยรอบจารึกประวัติปฏิบัติ แนวคำสอนของคุณแม่ซีแก้ว เสา ๔ เสา ย่านกลางห้องโถงนี้จัดแสดงประกอบด้วยสีแสงเสียงอันเกี่ยวกับคุณแม่ซีแก้ว ห้องโถงนี้มีเนื้อหาที่น่าสนใจศึกษาพิจารณาเพื่อประโยชน์ทั้งทางโลกและทางธรรม ผู้มีปัญญาก็สามารถน้อมนำไปใช้กับตนเองเพื่อประโยชน์ตนและประโยชน์ผู้อื่นควบคู่กันไป อันก่อให้เกิดบุญกุศลเกิดสุขในชาตินี้และชาติหน้าต่อไป แม้ว่าการแสดงไว้จะเป็นเพียงสรุปย่อสาระเท่านั้น หากผู้ที่สนใจย่อมศึกษารายละเอียดได้ในหนังสือ **“ด้วยเดชพระเมตตา”** โปรดแสวงหาให้เกิดประโยชน์สูงสุดเถิด ที่กล่าวเช่นนี้ ขอท่านผู้อ่านนี้ยกย่อนอดีตดูซิว่ามีสตรีหรือแม่ซีท่านใด จะโดดเด่นในธรรมปฏิบัติจนประสบผลสูงสุดตามพระธรรมวินัย เป็นประจักษ์พยานด้วยอัศจรรย์ และพระสงฆ์ผู้เคร่งครัดต่อพระธรรมวินัยได้บรรลุมรรคผลสูงสุดกล่าวยกย่องสรรเสริญ รับประกันในความบริสุทธิ์ของท่านซ้ำแล้วซ้ำเล่าไม่มีผู้ใดจะคัดค้านได้ใน ๓ แดนโลกธาตุ จึงเป็นผู้ที่หาได้ยากยิ่ง เป็นบุคคลที่สมควรได้รับการยกย่องบูชา เป็นแบบอย่างให้แก่อนุชนรุ่นต่อไป

เมื่อกล่าวถึงบริเวณพื้นที่ตั้งเจดีย์นี้ ทางเดินขึ้นชั้นสองของเจดีย์อยู่ทางทิศตะวันออก รูปปั้นคุณแม่ซีแก้วนั่งมองตรงทางทิศตะวันออก ด้านขวาของท่านเป็นทิศตะวันออกเฉียงใต้ มีหมู่ต้นพะยอมใหญ่อันเป็นสัญลักษณ์แห่งการบรรลุธรรมขั้นสูงของท่าน

จัดสร้างไว้ให้เป็นสถานที่ภาวนาแก่ผู้ต้องการภาวนา ทางด้านทิศเหนือของเจดีย์เป็นทางเดินเข้ามาจะพบรูปปั้นยืนของคุณแม่ซีแก้วประดิษฐานในมณฑป ใต้รูปปั้นได้นำเอาวัสดุต่างๆ บริเวณที่ประชุมเพลิงสังขารของคุณแม่ซีแก้วเก็บไว้ในส่วนนี้ เพื่อมิให้ใครไปล้วงละเมิดด้วยความไม่รู้ อาจเป็นบาปกรรมของผู้นั้นได้ และถัดจากรูปปั้นจะเป็นสระน้ำ มีกุฏิขนาดเล็กอยู่ริมสระ บริเวณโดยรอบจะประดับตกแต่งด้วยสวนหินผสมต้นไม้บางชนิด เช่น ต้นแก้ว ต้นพุทธรักษา และอื่นๆ เพื่อให้มีบรรยากาศเป็นความนุ่มนวลละเมียดละไม ร่มรื่นสดชื่นในลักษณะผู้หญิง แต่มีความเข้มแข็ง แข็งแกร่ง อดทนมุ่งมั่นประดุจหิน ขอให้ท่านผู้ดูผู้ชมผู้ศึกษาพิจารณาพิจารณาจินตนาการเอาเอง

ธรรมภาคปฏิบัติของคุณแม่ซีแก้วนั้น ดำเนินตามแนวปฏิบัติของพระพุทธรูปธรรมฐาน ที่มีองค์หลวงปู่เสาร์ องค์หลวงปู่มั่น ผู้เป็นบูรพาจารย์ มีศิษยานุศิษย์มากมายเปรียบได้เป็นกองทัพธรรมดังปรากฏอยู่ในหนังสือหลายๆ เล่ม ผู้สนใจโปรดแสวงหาอ่านศึกษาด้วยตนเองเถิด ผู้เขียนจะไม่ขอนามากกล่าวในรายละเอียดจะขออัญเชิญคำสอนที่เกิดจากการปฏิบัติจริงของคุณแม่ซีแก้วมาให้เป็นแนวทางไว้แก่ผู้สนใจ ท่านมุ่งแต่ภาวนา และ**อุบายธรรมที่คุณแม่ใช้แก้กิเลสในขั้นต่อสู้อะลุมนอนนั้น เป็นอุบายธรรมที่องค์หลวงตามหาบัวแนะให้ที่ถ้ำนางแอ่น เมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๔** ดังนี้

“ให้รู้ภายในเพื่อจะแก้กิเลส....รู้ภายนอกไม่ใช่รู้เรื่องแก้กิเลส”

“...เอะละ ทีนี้ขยาลงไปนะตรงนั้น ทีนี้อย่าออก อย่ายุ่ง ยุ่งมานานแล้ว ไม่เห็นเกิดประโยชน์อะไร....ถอนกิเลสตัวเดียวก็ไม่ได้นี่ตรงนี้ตรงถอนกิเลส...”

หลังจากคุณแม่ชีแก้วได้ผ่านแล้ว เมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๕ ท่านมิได้หยุดภาวนา กระทำในทุกอิริยาบถ ใช้อิริยาบถเดินจงกรมมากเป็นพิเศษ และสอนศิษยานุศิษย์มาโดยลำดับ ในบางโอกาสที่องค์หลวงตามหาบัว มาเยี่ยมที่สำนักชื่อบ้านห้วยทราย ท่านจะกล่าวเสมอว่า

“ผู้เฒ่าแม่แก้ว ไม่มีสุข ไม่มีทุกข์ การปฏิบัติธรรมอย่างนี้นับเป็นตัวอย่างของชาวพุทธ ที่ชาวพุทธทั้งหลายจะได้สำนึกในความกล้าหาญ เด็ดเดี่ยว มั่นคง และเป็นเอก เป็นผู้ปฏิบัติธรรมตามคำสั่งสอนพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ถึงที่สุดแล้ว”

ข้อมูลทางประวัติศาสตร์ หรือข่าวสารในยุคใหม่ที่ออกเผยแพร่ว่าประวัติบุคคลที่เป็นสตรีที่มีความสำคัญโดดเด่นในทางธรรมปฏิบัตินั้นอาจกล่าวได้ว่า มีไม่มากนักในประเทศไทย จะมีสตรีที่ได้รับการยกย่องเป็นวีรสตรีก็กันไปในทางโลก ผลงานการต่อสู้ศัตรูภายนอก เช่น สมเด็จพระศรีสวรินทิพย์แห่งกรุงศรีอยุธยา ท้าวเทพกษัตรีย์ ท้าวศรีสุนทร แห่งภาคใต้ ท้าวสุนทรารี (คุณย่าโม) แห่งทุ่งสัมฤทธิ์ โคราช แต่สตรีที่ต่อสู้กับศัตรูภายใน กิเลส ตัณหา

อวิชชา ภายในจิตใจที่สามารถเอาชนะได้เบ็ดเสร็จที่ว่า บรรลุ มรรคผลเป็นพระอรหันต์ ไม่ต้องกลับมาเกิดในวัฏสงสารเป็นอนันตกาลนั้น ก็เพียงได้ยินได้ทราบและมีหลักฐานเป็นประจักษ์ พยานเชื่อถือได้ ท่านหนึ่งก็คือคุณแม่ชีแก้ว เสียงล้ำ แห่งสำนักชื่อบ้านห้วยทราย อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร นี้เอง หัวข้ออันเป็นปริศนาธรรมที่ประทับใจ ขออัญเชิญมาให้ท่านผู้อ่านได้คิดพิจารณา ดังนี้

“โลกนี้โลกหาได้”

“โลกนี้เป็นเอกนาถ หาทุกข์ก็ได้ หาสุขก็ได้ หาประโยชน์ และมีใช้ประโยชน์ หานรก หาสวรรค์ หามรรค หามผล หานิพพาน หออะไรก็ได้หมด โลกนี้โลกหาได้”

คุณแม่ชีแก้ว จึงเป็นบุคคลที่ทำได้ยากยิ่ง เป็นบุคคลที่สมควรบูชายกย่อง ย่อมเป็นอุดมมงคลแก่ผู้ที่น้อมใจบูชายกย่อง ท่านได้วางรากฐานข้อวัตรปฏิบัติ กฎระเบียบของแม่ชีไว้ให้สำนักชื่อบ้านห้วยทราย ยึดถือเป็นหลักปฏิบัติ เป็นปฏิบัติที่สตรีผู้ใดบวชเป็นแม่ชีได้ยึดถือปฏิบัติเพื่อมรรคผลในอนาคต เป็นแนวเดียวกับแนวพระรัตนตรัยที่ได้นำมาประยุกต์ใช้กับแม่ชี ซึ่งได้เลือกสรรข้อศีลบางประการมาจากแนวพระธรรมวินัยที่พระพุทธรเจ้าทรงบัญญัติไว้ในครั้งพุทธกาล ที่ได้สั่งสอนกันมา ดังปรากฏให้เห็นในพระไตรปิฎก

สังคมไทยในยุคโลกาภิวัตน์ เป็นสังคมบริโภคนิยมประมาทที่ไม่พอเหมาะพอดี ผู้ที่มองเห็นปัญหาเป็นทุกข์ก็มีมาก ผู้ที่ยังระเริงอยู่กับโลกทันสมัยด้านวัตถุนิยมก็มาก ถ้าหากอนุชนยุคใหม่จะได้หันมาสนใจแสวงหาความสุข คือบุญกุศลให้แก่ตนเองตามแนวทางปฏิบัติที่คุณแม่ซีแก้ว เสียงล้ำได้ดำเนินมา ประพฤติปฏิบัติให้เห็นเป็นแบบอย่าง ก็จะทำให้พบทางสงบสุขในชาตินี้ชีวิตในโลกนี้แล้ว ชาติหน้าโลกหน้าคงไม่ต้องสงสัย เพราะถ้าเชื่อพระพุทธเจ้าแล้วว่า ทำเหตุดีย่อมได้ผลดี ในเมื่อชาติปัจจุบันดี ชาติหน้าย่อมดี จะว่ายากก็ยาก จะว่าง่ายก็ง่าย ถ้าหากผู้สนใจจะนำคำกล่าวของคุณแม่ซีแก้ว ไปพินิจพิจารณาด้วยสติปัญญาจากคำกล่าวสั้นๆ ดังนี้

“ได้แต่ดูจิตใจอยู่อย่างนี้ ต่อไปภายหน้าก็สุดแต่वासนาบารมีจะเป็นไป... ไม่คาดเดาจะเป็นจะได้ รู้แต่ว่าตั้งใจดูจิตดูใจของแม่ที่นี่”

ท่านเป็นระดับนักปราชญ์ท่านกล่าวอย่างนั้น ผู้เป็นอนุชนรุ่นหลังให้คิดพิจารณา คำกล่าวสั้นๆ เท่านั้น ไม่ใช่คำกล่าวเล่นธรรมดาๆ แม่ฟังดูว่าธรรมดา แต่ความลึกซึ้งในธรรมปฏิบัตินั้น เป็นระดับโลกุตตรธรรม ที่น่าสนใจปฏิบัติตาม

ระหว่งการก่อสร้างเจดีย์มีปรากฏการณ์ที่อธิบายไม่ได้ เป็นสิ่งที่เหนือเหตุผล จะขอนำมากล่าวไว้ให้คิด แต่อย่าเชื่อแบบงมงาย ต้องมีปัญญาพิจารณาแล้วจะเชื่อก็ได้ ไม่เชื่อก็ได้ สิ่งที่จะกล่าวต่อไปนี้เป็นเหตุการณ์จริง ปรากฏแก่ผู้เกี่ยวข้อง ในเรื่องแรกนั้น คงเป็นธรรมดาของชาวภูไท มักจะหวงเหนที่ดินทำมาหากิน แต่ความจำเป็นที่จะต้องขยายพื้นที่เพื่อให้มีบริเวณก่อสร้างเจดีย์ได้อย่างเหมาะสม ตามแบบที่คณะนายช่างรถไฟได้ออกแบบไว้ **ท่านพระอาจารย์อินทร์ถวาย สันตุสสโก** ในฐานะเป็นที่ปรึกษาและองค์ดำริได้ส่งนายตำรวจผู้ใหญ่ที่เป็นศิษย์ไปเจรจาขอซื้อจากเจ้าของที่ดินผืนที่ต้องการ แต่ปรากฏว่าเจ้าของปฏิเสธไม่ยินยอมขาย โดยไม่ยินยอมเจรจาเรื่องราคา เวลาที่มีบรรทัดจะต้องก่อสร้างให้ได้ทันตามแผนงาน จำเป็นต้องพึ่งบารมีคุณแม่ซีแก้ว ท่านอาจารย์อินทร์ถวายบอกว่า “เมื่อคืนนี้ขอคุณแม่ให้ช่วย พอรุ่งเช้าเจ้าของที่ดินมาหาเองเลย ทั้งๆ ที่ส่งคนไปพูดหลายครั้งไม่ได้ผล”

ช่วงงานเทศกาลกริต คณะนายช่างรถไฟและนายช่างของบริษัทเสาหลักก่อสร้าง จำกัด บอกว่าเจดีย์จะมีอยู่ ๓ ตอนที่สำคัญมาก จะต้องเทศกาลกริตจำนวนมากให้ได้ตามเวลา ควบคุมอุณหภูมิความชื้นได้ ก็จะทำให้มีความแข็งแรง ม.ร.ว.คึกคักดิสาณ ชุมพล พูดไว้ว่า ออกแบบให้มีอายุเกิน ๓๐๐ ปี ปรากฏเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันว่า ก่อนเทศกาลกริตท้องฟ้าจะปลอดโปร่ง เมื่อเทศกาลกริตจำนวนมากเสร็จในตอนกลางคืน พอรุ่งเช้า คอนกรีตจะแห้งแข็งตัว ปรากฏว่ารุ่งเช้าอากาศมีดคริม คล้ายฝนจะตกลงมาในตอนสายหรือตอนบ่าย เป็นการบ่มคอนกรีตให้มีความแข็งแรงขึ้น ซีเมนต์จะทำปฏิกิริยาได้ดี เพราะมีความชื้นพอเหมาะ เป็นเหตุการณ์นี้ถึง ๓ ครั้ง ที่มีการเทศกาลกริตในปริมาณมาก นายช่างบอกว่าไม่เคยพบอย่างนี้มาก่อน

อีกเหตุการณ์หนึ่งน่าจะเป็นเหตุการณ์เหลือเชื่อ แต่ก็เป็นอย่างที่นายช่างรถไฟและนายช่างผู้ควบคุมก่อสร้างเล่าเหตุการณ์ต่อไฟฟ้าเพื่อใช้บริเวณสระน้ำที่มีอยู่เดิมทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของที่ตั้งเจดีย์ ปรากฏว่าช่างไฟฟ้าของบริษัทได้ต่อสายและหลอดไฟไปใช้แสงสว่าง เมื่อต่อเสร็จเรียบร้อยก็เปิดสวิตช์ ปรากฏว่าไฟติดอย่างดี พอคล้อยหลัง ไฟก็ดับ รุ่งขึ้นไปสำรวจต่อใหม่อีก ปรากฏเหตุการณ์ซ้ำอย่างเดิม หัวหน้าช่างไฟฟ้างี้พูดว่า พรุ่งนี้จะไปซื้อสายไฟหลอดไฟ ขั้วหลอดใหม่ ดูซิจะดับอีกไหม หัวหน้าช่างลงมือต่อไฟฟ้าเอง เปิดไฟก็ติดแล้วก็ดับ ทำให้คณะนายช่างและคนงาน

ตกใจ เกรงกลัวไม่กล้าต่อไฟฟ้าอีก และได้มีผู้รับผิดชอบว่ามีพยานาคคู่หนึ่งรักษาบริเวณนั้นอยู่

เหตุการณ์เรื่องไฟฟ้าติดดับเกิดบนยอดเจดีย์ฯ คุณแม่ชีแก้ว บนยอดฉัตรทองคำจะต้องติดไฟกะพริบเพื่อบอกตำแหน่งแก่ยานบินที่มาทางอากาศ และเป็นกระโจมไฟบอกตำแหน่งสถานที่สำคัญด้วย เนื่องจากการก่อสร้างเจดีย์อันศักดิ์สิทธิ์นี้ คณะนายช่างจะพิถีพิถันมาก เมื่อยกฉัตรเจดีย์แล้ว การก่อสร้างจะทำจากบนลงล่างแล้วรื้อนั่งร้านลงมาตามลำดับ มิ่งานสำคัญคือการต่อไฟกะพริบ เมื่อได้วัสดุมาพร้อม ช่วงเวลาเย็นให้ช่างไฟฟ้าช่างเชื่อมขึ้นต่ออุปกรณ์ คณะนายช่างผู้ใหญ่ ๓ ท่านจะคอยสังเกตและสั่งให้ทำงานเป็นลำดับๆ เมื่อเชื่อมเหล็ก ตั้งอุปกรณ์ ณ จุดที่เหมาะสมแล้ว ปรากฏว่าไฟฟ้าติดสว่างไสวแล้วก็กะพริบตามจังหวะ นายช่างที่คอยอยู่ด้านล่างก็บอกว่าใช้ได้แล้ว ช่างที่ต่ออุปกรณ์อยู่บนยอดเจดีย์ ตะโกนว่าผมยังไม่ได้เชื่อมต่อเข้ากับสายไฟเลย และสายไฟที่เป็นสายหลักก็ยังไม่ได้ออกกับสวิตช์ไฟที่แผงเลย แล้วไฟฟ้าจะสว่างกะพริบได้อย่างไร ทุกคนจึงตกใจในเหตุการณ์ไฟฟ้าสว่างและกะพริบได้เองโดยที่ยังไม่ได้ต่อเข้ากับสายไฟหลักที่ส่งกระแสไฟฟ้าเลย จึงหาคำตอบและเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ไม่ได้ โปรดคิดเอาเอง นายช่างเชื่อว่าน่าจะเป็นอภินิหารของคุณแม่ชีแก้ว มาบอกว่ำนั่นแหละใช้ได้แล้ว

สิ่งที่ปรากฏขึ้นเห็นจริงได้ด้วยตาเปล่า สิ่งทีปรากฏจริงแล้ว เห็นได้รู้ได้ด้วยจิตใจหรือภายใน (ด้วยญาณ) ก็มี ถ้าผู้นั้นปฏิบัติ ถึงคำที่ว่า “เป็นปัจเจกตั้ง” อย่งไรก็ตามเจตีย์องค์นี้เจ้าพระคุณ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เมตตาประทานนามว่า **“เจตีย์ศรีไตรรัตนานุสรณ์”** มีความหมายว่า เจตีย์อนุสรณ์รำลึกพระรัตนตรัยอันเป็นสิริ เจ้าพระคุณสมเด็จพระคุณสมเด็จฯ เคยรับสั่งไว้ว่า **“เรารู้จักแม่แก้วดี”** ท่านเจ้าพระคุณเคยได้สนทนา ธรรมกับคุณแม่ซีแก้ว ขณะท่านยังมีชีวิตอยู่สมัยพำนักอยู่ที่วัด ป่าบ้านตาด การปฏิบัติธรรมของคุณแม่ซีแก้วเป็นที่เลื่องลือกันไป อย่างกว้างขวาง ณ ดินแดนที่ทูลกันดาร มักจะมีผู้หวังบรมสุข ปฏิบัติเพื่อหาทางพ้นทุกข์มีไม่น้อย **ด้วยข้อจำกัดแห่งสตรีเพศ ทำให้ต้องระมัดระวัง พระพุทธเจ้าจึงบัญญัติพระธรรมอย่างเคร่งครัด แก่สตรี แม้ในยุคปัจจุบันจะไม่มีภิกษุณีก็ตาม แต่การปฏิบัติ ธรรมให้ถึงธรรมนั้น ไม่จำกัดเพศ ไม่จำกัดวัย**

คุณแม่ซีแก้ว สั่งความไว้ก่อนละสังขาร ตอนหนึ่งว่า **“การ ปฏิบัตินี้อย่าสงสัยเลย อย่าประมาทนะ ทำไว้ได้น้อยหนึ่ง ก็ให้ เอาเถิด พอใจเถิด เพราะเป็นจริงเฉพาะตน เป็นที่พึ่งเฉพาะตน ใหนักถึงตัวเอง ใครเป็นผู้เกิด แก่ เจ็บ ตาย รูปนาม ชีวิตเป็นอยู่ มั่นมิใช่ของเรา อย่าเอาตัวเองไปสกรอกอยู่กับทุกข์”**

การไม่รู้ไม่เห็นสิ่งใด หรือสิ่งใดที่มีกล่าวไว้ เราไม่รู้ไม่เห็น จะว่าไม่มีก็ไม่ได้ เพราะสิ่งที่มีอยู่ในจักรวาลนั้น มนุษย์ยังไม่อาจ รู้เห็นได้มีอีกมากจนประมาณมิได้ แม้ว่าธรรมที่พระพุทธเจ้าได้ สั่งสอนไว้ ๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ พระองค์ท่านก็บอกว่าเพียง เท่าไปไม่ถึงหยิบมือเดียว แต่สิ่งที่พระองค์รู้แจ้งนั้นมีมากมายประมาณ มิได้ แม้ว่าเพียง ๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ ที่มนุษย์เทวดาฟังรู้ ก็ตาม เราเองสามารถเรียนรู้ได้มากน้อยแค่ไหน ได้ก็เพียงน้อยนิด แต่ท่านว่าเพียงน้อยนิด ก็อย่าดูถูกตัวเอง เรียนไปปฏิบัติไป เลือก เอาเฉพาะที่เหมาะสมกับทางพ้นทุกข์ก็พอ **สรุปลงแค่ ศิล สมาธิ ปัญญา แล้วก็สรุปลง แค่ “ใจ” อย่างเดียวเท่านั้น**

ใจนี้จึงสำคัญยิ่งต่อการเรียนรู้ด้วยปัญญาจากการปฏิบัติให้ ปรากฏผลจริง เป็นการพิสูจน์ได้ด้วยตนเอง จึงมองเข้าหา “ใจ” ของตน “ใจ” นี้เองเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตามพระธรรมวินัย ย่อม รักษาพระธรรมวินัย ย่อมรักษาพระพุทธศาสนา จึงขอสรุปไว้ว่า

ภาวนารักษาจิตใจให้สงบ
สติปัญญาพบจิตใจใสสว่าง
สติปัญญาพิจารณาได้ให้ละวาง
รู้กระจ่างแจ้งบรรเจิดชัดปัจเจกตั้ง.

ข้อวัตรปฏิบัติ

ของแม่ชีสำนักชีบ้านห้วยทราย

ในยุคของคุณแม่ชีแก้ว เสียงลั่นนั้น ท่านได้ให้การอบรมสั่งสอนวางระเบียบปฏิบัติของแม่ชีไว้อย่างละเอียด และให้ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ผู้ที่จะเข้ามาบวชและเข้ามาบวชแล้วต้องศึกษาเรียนรู้ในพระธรรมวินัย ระเบียบสำนัก ข้อวัตร ข้อศีลอันเป็นพื้นฐานดังนี้

คำบูชาพระ คำขอบวช คำนมัสการไตรสรณคมน์ คำอาราธนาศีล คำสมาทานศีลและองค์ของศีล กรรมบทและองค์ของกรรมบท คีक्षाข้อวัตร ๑๐ คำสวดมนต์ไหว้พระ บทสวดมนต์ทำวัตรเช้า-เย็น บทสวดพระปริตรมงคลต่างๆ คีक्षाวัตร ๑๔ ฎุดงควัตร ๑๓ ตามที่กำหนดไว้

ศีลของแม่ซี ได้แก่ ศีล ๘ ซึ่งแม่ซีทุกคนจะต้องรักษาอย่างเคร่งครัดมิให้ต่างพร้อยดังนี้

ข้อ ๑. **ปาณาติปาตา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ** เว้นจากการปลงชีวิตสัตว์ด้วยตนเอง และไม่ใช่ให้ผู้อื่นฆ่า เว้นการเบียดเบียนกัน

ข้อ ๒. **อะทินนาทานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ** เว้นจากการถือเอาของที่เขาไม่ได้ให้ เว้นจากการลัก ฉ้อโกง ของผู้อื่นด้วยตนเองและไม่ใช่ให้ผู้อื่นลัก ฉ้อโกง เว้นจากการหลอกลวงทำลายทรัพย์สินของผู้อื่น

ข้อ ๓. **อะพรัหมะจะรียา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ** เว้นจากอสังฆกรรม กรรมอันเป็นข้าศึกแก่พรหมจรรย์ เว้นจากการประพฤติผิดพรหมจรรย์ คือเว้นจากการร่วมประเวณี หลีกเลี่ยงการรับของต่อมือนับบุรุษเพศเพื่อไม่ให้ศีลต่างพร้อย

ข้อ ๔. **มุสาวาหา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ** เว้นจากการพูดเท็จ คำไม่เป็นจริง คำล่อลวงอำพรางผู้อื่น รวมทั้งการแสดงอาการเป็นเท็จทางกายและการพูดล่อเสียด

ข้อ ๕. **สุราเมระยะมัชชะปะมาทัฏฐานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ** เว้นจากการดื่มสุราและเมรัย เครื่องดองของทำใจให้ขาดสติต่างๆ และละเว้นสิ่งเสพติดให้โทษ

ข้อ ๖. **วิกาละโภชะนา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ** เว้นจากการบริโภคอาหารในยามวิกาล คือหลังเที่ยงไปแล้ว

ข้อ ๗. **นัจจะ คีตะ วาทิตะ วิสุกะ ทัสสะนะ มาลา คันธะ วิเลปะนะ ธาระณะ มัณฑะนะ วิภูสะนัญฐานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ** เว้นจากการฟัง ขับร้อง ฟ้อนรำ และประโคมเครื่องดนตรีต่างๆ และเว้นจากการดูการเล่นที่เป็นข้าศึกแก่กุศล และเว้นการตัดทรงตบแต่งร่างกายด้วยเครื่องประดับ ดอกไม้ของหอม เครื่องทา เครื่องย้อม ผัดผิวให้งามต่างๆ

ข้อ ๘. **อุจจาสะยะนะ มะหาสะยะนา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ** เว้นจากการนั่งนอนเหนือเตียงตั้งมีเท้าสูงเกินประมาณ และที่นั่งที่นอนอันสูงใหญ่ ภายในใสนุ่นหรือสำลี อาสนะอันวิจิตรไปด้วยลวดลายเงินทองต่างๆ

ระเบียบปฏิบัติของคณะแม่ซี แม่ซีทุกคนต้องปฏิบัติตามระเบียบของสำนักอย่างเคร่งครัดทุกข้อดังนี้

- แม่ซีที่สัญจรมาจากที่อื่นต้องแสดงหนังสือรับรองและหนังสือประจำตัวแก่หัวหน้าสำนักหรือผู้รับรอง

- แม่ซีทุกคนต้องตั้งอยู่ในความเมตตา สามัคคี จะกระทำการใดก็ต้องยินดีพอใจด้วยกัน จะทำไปโดยผลกรรมมิได้โดยเด็ดขาด

- เมื่อได้เวลาเข้าครัวแม่ชีทุกคนต้องพร้อมกันที่โรงครัว เตรียมและประกอบอาหารตามหน้าที่ จัดแบ่งอาหารไปตามวัดต่างๆ เมื่อเสร็จแล้วปิดกวด ทำความสะอาดชำระล้างภาชนะเก็บให้เรียบร้อย เว้นแต่ผู้ควรวกเว้น

- ทุกคนต้องช่วยกันทำงาน สามัคคี พร้อมเพรียงในงานส่วนรวม เมื่อมาทำงานไม่ได้ต้องบอกให้หมู่คณะทราบ ห้ามเกียจคร้าน ดูตายหรือเพิกเฉย ให้ชวนช่วยในกิจของชี และการงานส่วนรวม

- แม่ชีทุกคนต้องทำข้อวัตรทุกอย่างโดยพร้อมกันทำ พร้อมกันเลิก ช่วยกันรักษาความสะอาด บริเวณอาวาส เสนาสนะ ศาลา โรงครัว หอฉัน ห้องน้ำห้องส้วม โรงเก็บฟืน โรงเก็บของที่ส่วนรวม ที่พักส่วนตัว ทางเดิน

- แม่ชีต้องเคารพกันตามอาวุโส บวชก่อนบวชหลัง

- เวลาประชุมประจำวันที่ใช้สัญญาณระฆัง ต้องตรงเวลา พร้อมกันประชุม และพร้อมกันเลิกประชุม วันแรม ๘ ค่ำ แรม ๑๔ ค่ำ วันขึ้น ๘ ค่ำ ขึ้น ๑๕ ค่ำ ต้องประชุมและรับโอวาทธรรมจากพระภิกษุสงฆ์

- ห้ามเรียไร พุดขอ แจกซอง แจกฎีกา ไบบอกบุญ หรือขอลสิ่งของใดๆ ไม่ว่ากรณีใดๆ เว้นเสียแต่ว่ามีผู้ปวารณา แม้มีผู้ปวารณาาก็ให้รู้จักประมาณ สันโดษ มักน้อย

- หากต้องการเงิน หรือสิ่งของจำเป็นอันใด ให้บอกแก่บิดามารดา อดีตสามี บุตรธิดาหรือศรัทธาปวารณา โดยต้องเรียนให้หัวหน้าชีทราบก่อนทุกครั้ง

- ไม่รับใช้เพื่อสินจ้างรางวัล ไม่เป็นนายหน้า ไม่เป็นผู้ประกอบการค้าขาย ไม่เป็นหมอดู หมอนวด ทรงเจ้าเข้าผี

- ไม่ทำเลศนัยน้อมลากลักการะมาสู่ตน โดยอ้างสำนัก อ้างหมู่เพื่อน อ้างครูบาอาจารย์ อ้างความลำบากในชีวิต

- ห้ามรับสิ่งของต่อมือกับผู้ชาย

- ห้ามแม่ชีอยู่กับผู้ชาย ภิกษุ สามเณร สองต่อสอง เมื่อมีแขกหรือญาติโยมมาหาต้องมีเพื่อนหญิง เพื่อนชื้ออยู่ด้วย หรือมีบุคคลอื่นอยู่ด้วย

- แม่ชีต้องแยกกันอยู่คนละกุฏิ คนละห้อง ไม่นอนรวมกัน ไม่นอนเบียดกัน เว้นแต่มีเหตุจำเป็น

- แม่ชีทุกคนต้องนุ่งห่ม แต่งกายให้เรียบร้อยตามแบบกำหนดของแม่ชี ไม่สั้นหรือยาวไป ไม่บางเบาเกินไป ห้ามไม่ให้ใช้บริวาร ลี้อื่นแบบอื่น ให้เคารพต่อรูปแบบและเครื่องแบบของตน

- การเข้าไปในเขตวัดของพระสงฆ์ ต้องมีเพื่อนแม่ชีหรือเพื่อนหญิงไปด้วยทุกครั้ง ต้องนุ่งห่มปกปิดให้เรียบร้อย

- ห้ามให้ผู้อื่นยืมใช้เครื่องนุ่งห่มของตนเด็ดขาด และต้องรู้จักประมาณความพอดีในเครื่องนุ่งห่ม ห้ามเก็บสะสม ไม่ควรอวลัยในของที่ให้ผู้อื่นไปแล้ว

- ห้ามนำผู้ชาย เด็กชาย กะเทย และเด็กหญิงต่ำกว่า ๗ ปี มาเลี้ยงในสำนักชี เว้นแต่บางคราวบางสมัย

- แม่ชีไม่ควรทำตัวสนิทสนมกับบุรุษ ภิกษุ สามเณร หรือบุคคลต้องห้าม

- ห้ามแม่ชีโคจรไปในที่ไม่ควร เว้นแต่มีเหตุ

- การรับรองแขกญาติโยม อาคันตุกะ ไม่ควรเกิน ๒๐.๐๐ น. นอกจากมีเหตุ แต่ในภาวะนั้นต้องมีเพื่อนชี เพื่อนหญิงอยู่ด้วย

- แม่ชีต้องเป็นผู้กล่าวถ้อยวาจาสุภาพ ใช้สรรพนามแทนตัวเองให้ถูกต้อง เช่น **“แม่ชี” “แม่” “คุณแม่”**

- ต้องไม่ดูหมิ่นดูแคลนเหยียดหยามล่วงเกินผู้ใดด้วยวาจา ต้องเป็นผู้ยอมรับการตักเตือนของแม่ชีด้วยกัน และน้อมรับโอวาทจากครูบาอาจารย์ด้วยความเคารพ และให้ตักเตือนกันและกัน ด้วยธรรม ด้วยศีลวินัย

- แม่ชีต้องไม่ติเตียนของทานของบริจาคผู้ให้ทาน

- ห้ามเล่นการพนันทุกชนิดทุกอย่าง ห้ามสูบบุหรี่หรือสิ่งเสพติดอื่นใด

- แม่ชีทุกคนต้องรับประทานอาหารเพียงหนเดียว ภาชนะเดียว เมื่อลุกจากที่นั่งแล้วไม่ควรรับประทานอาหารอีก และรวมกันฉันที่โรงฉันแห่งเดียว เว้นแต่ผู้ควรยกเว้น

- แม่ชีทุกคนต้องรู้จักการประมาณการจัดอาหารข้าวคาวหวาน อย่าให้เหลือจนได้ทิ้ง ควรประมาณและแบ่งให้เท่าๆ กัน

- ไม่ประดับตกแต่งร่างกาย ห้ามผูกข้อต่อแขน ห้ามสวมลูกประคำคอ ประคำข้อมือ หรือกำไล สร้อย แหวน ห้ามไว้เล็บยาว ห้ามตกแต่งเล็บ

- เมื่อผู้ใดทำผิดระเบียบและผิดศีลวัตร ต้องรีบตักเตือนทันที หากไม่เชื่อฟังการตักเตือนให้เรียนต่อหมู่คณะ

ระเบียบและข้อห้ามเหล่านี้ คุณแม่มีได้กำหนดขึ้นเองโดยลำพัง หากได้กราบเรียนปรึกษาแล้วจากพ่อแม่ครูบาอาจารย์และมิได้ประกาศไว้เป็นข้อๆ แต่คุณแม่จะอบรมบอกสอนตักเตือนไว้เมื่อมีเหตุบ้าง หรือปรารภเหตุอื่นบ้าง หรือเมื่อมีผู้ถามขึ้น คุณแม่จะยำเสมอให้อยู่ร่วมกันด้วยจิตใจเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ทั้งแก่ตนเองและผู้อื่น สัตว์น้อยสัตว์ใหญ่ทั้งหลาย ให้ตั้งมั่นอยู่กับศีลวัตร อย่านำได้ฝืนธรรมฝืนศีล เชื่อฟังโอวาทคำสอนของครูบาอาจารย์ บริหารสมบัติของวัดวาอารามอันใดอย่าได้ทำให้เสียหาย เพราะโทษมีอยู่ ท่านว่า ห้ามมรรค ห้ามผล ห้ามสวรรค์ ห้ามพรหมโลก ห้ามนิพพาน แต่ถ้าทำได้แล้วท่านว่าเป็นบุญเป็นกุศล เป็นสวรรค์ เป็นมรรคและเป็นผลต่อไปภายหน้า

อ นุ ส ร ณี ย์ แม่ ชี แก้ว เ ลี ย ง ล้ำ

- เป็นแก้วเรียง เสียงล้ำแต่กำเนิด
เป็นแก้วเกิดประกายธรรมนำวิถี
เป็นแก้วส่องสว่างทางชีวิ
เป็นแก้วที่พันท่าประดาทุกข

◦ เป็นแก้วผู้รู้ทันมหันต์เหตุ
คือกิเลสหลากเผาให้เจ้าจุก
เป็นแก้วผู้รู้ทั่วดีชั่วชุก
คือตัวปลุกบุญชนวนภพภัย

◦ ท่านเป็นแก้วผู้กล้าฆ่ากิเลส
ด้วยพรหมเพศแห่งพุทธพิสุทธิโส
ท่านเป็นแก้วผู้แกร่งด้วยแรงใจ
เพียรดับไฟโลภภัยทุกที่ทาง

◦ จึงเป็นแก้วเปล่งประกายไม่ตายจาก
เป็นแก้วฝากฝังแนวแก้วกระจ่าง
จึงเป็นแก้วกำจัดมืดให้จิตจาง
เป็นแก้วพร่างพรายอยู่คู่โลกา

◦ จึงสถูที่สถิตประดิษฐ์แก้ว (อัฐิแก้ว)
ตัวอย่างแผ้วผ่องธรรมนำแหล่งหล้า
จึงสถิตที่สถูปรูปเตือนตา
ให้ประชาชมแก้วแล้วเตือนใจ!

เลียม มาลา

๑๐ เม.ย. ๔๙

กัลยาณธรรม

๑๐๐ ถ.ประโคนชัย ต.ปากน้ำ

อ.เมือง จ.สมุทรปราการ ๑๐๒๗๐

โทรศัพท์ ๐-๒๗๐๒-๗๓๕๓, ๐-๒๖๓๕-๓๙๙๘

โทรสาร ๐-๒๗๐๒-๗๓๕๓, ๐-๒๖๖๖-๓๘๐๗

www.kanlayanatam.com

ลัทธิพทานัง ธัมมทานัง ชีนาติ
การให้ธรรมะเป็นทาน ย่อมชนะการให้ทั้งปวง